

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาฯลฯ เสพติด และปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
  - 2.1 การรับจัดนักเรียนเป็นรายบุคคล
  - 2.2 การคัดกรองนักเรียน
  - 2.3 การส่งเสริมนักเรียน
  - 2.4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน
  - 2.5 การส่งต่อนักเรียน
3. การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
4. ขอบข่ายการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีหลักการบริหารจัดการอย่างมีระบบ (PDCA)
  - 4.1 การเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน (Plan)
  - 4.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)
  - 4.3 การกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงาน (Check)
  - 4.4 การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน (Action)
5. การบริการเชิงจิตวิทยา
6. ความหมายของยาเสพติด
  - 6.1 ยุทธศาสตร์ 9 ประการของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่ออาชญาเสพติด
  - 6.2 นโยบายการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาฯลฯ เสพติด
- ในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ
- 6.3 แนวปฏิบัติการประกาศสงความขั้นเด็กหักเพื่ออาชญาเสพติด
- 6.4 แนวทางกำกับ ติดตาม การป้องกันและแก้ไขปัญหาฯลฯ เสพติด

6.5 การสำรวจสภาพการใช้สารเเพดิดในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

7. วัยรุ่นกับการมีเพศสัมพันธ์

7.1 นโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน นักศึกษา ภูมิภาคที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ภูมิลักษณ์ทางเศรษฐกิจ และการขยายบริการทางเพศฯ

7.2 มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

8. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศไทย

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

กรมสามัญศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาได้นำไปใช้ในการบริหารงานและพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพซึ่งมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง คือ (กรมสามัญศึกษา. 2539 : 3 -10)

1. เพื่อเป็นเครื่องขึ้นนำด้านความสะอาดในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ได้ตั้งตามมาตรฐานคุณภาพที่โรงเรียนต้องมี ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนค้นพบปัญหาต่าง ๆ ในภาระการศึกษาที่โรงเรียนประสบอยู่ จะทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ถูกจุด และเป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรฐานโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ขณะเดียวกันกรมสามัญศึกษาจะได้ทราบปัญหาอุปสรรค และสภาพที่แท้จริงของโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ และสนับสนุนอันจะเป็นเครื่องชี้แนวทางการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. เพื่อความสะอาดในการปฏิบัติตามเนื้อหาสาระขอบเขตมาตรฐานของโรงเรียน ได้วางเป็นแนวทางที่ทุกโรงเรียนและทุกหน่วยงานสามารถดำเนินการได้ทุกเรื่อง ซึ่งในเกณฑ์ มาตรฐานโรงเรียนมีเนื้อหาสาระสำคัญประกอบด้วยหมวดงานต่าง ๆ จำแนกไว้ 7 หมวด คือ

หมวดที่ 1 กระบวนการทั่วไป

หมวดที่ 2 งานธุรการ

หมวดที่ 3 งานวิชาการ

หมวดที่ 4 งานปกครองนักเรียน

หมวดที่ 5 งานบริการ
 หมวดที่ 6 โรงเรียนกับชุมชน
 หมวดที่ 7 การบริหารอาคารสถานที่

การบริหารงานปักครองนักเรียน เป็นงานที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการบริหารงานวิชาการและงานอื่น ๆ เพราะเป็นงานที่จะต้องพัฒนาให้นักเรียนและเยาวชน มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเจริญทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การบริหารงานปักครองนักเรียนจึงต้องมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงาน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดทำแผนงาน / โครงการประสานงานกับฝ่าย หมวด และงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และภายนอกโรงเรียน มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนานักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีคำกล่าวถึงการบริหารงานปักครองนักเรียน ดังนี้

... การบริหารงานปักครองนักเรียน ถือได้ว่าเป็นงานที่มุ่งพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพ มีศรีษะอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ปลูกฝังให้นักเรียนมีความประพฤติเรียบร้อย เป็นผู้มีวินัยให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบเรียบร้อย อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความเจริญงอกงามในบุคลิกภาพ ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ... (เดช สุธรรมปวง. 2542 : 1)

2. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรมสามัญศึกษา ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการรับผิดชอบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคลากรภายนอกรวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน (กรมสามัญศึกษา. 2544 : 2)

การดูแลช่วยเหลือ หมายรวมถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลดล็อกจำกัดสารสเปดติด (สาวนีย์ พัฒโนมร. 2543 : 4)

กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติ มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ (กรมสามัญศึกษา. 2544 : 9 – 29)

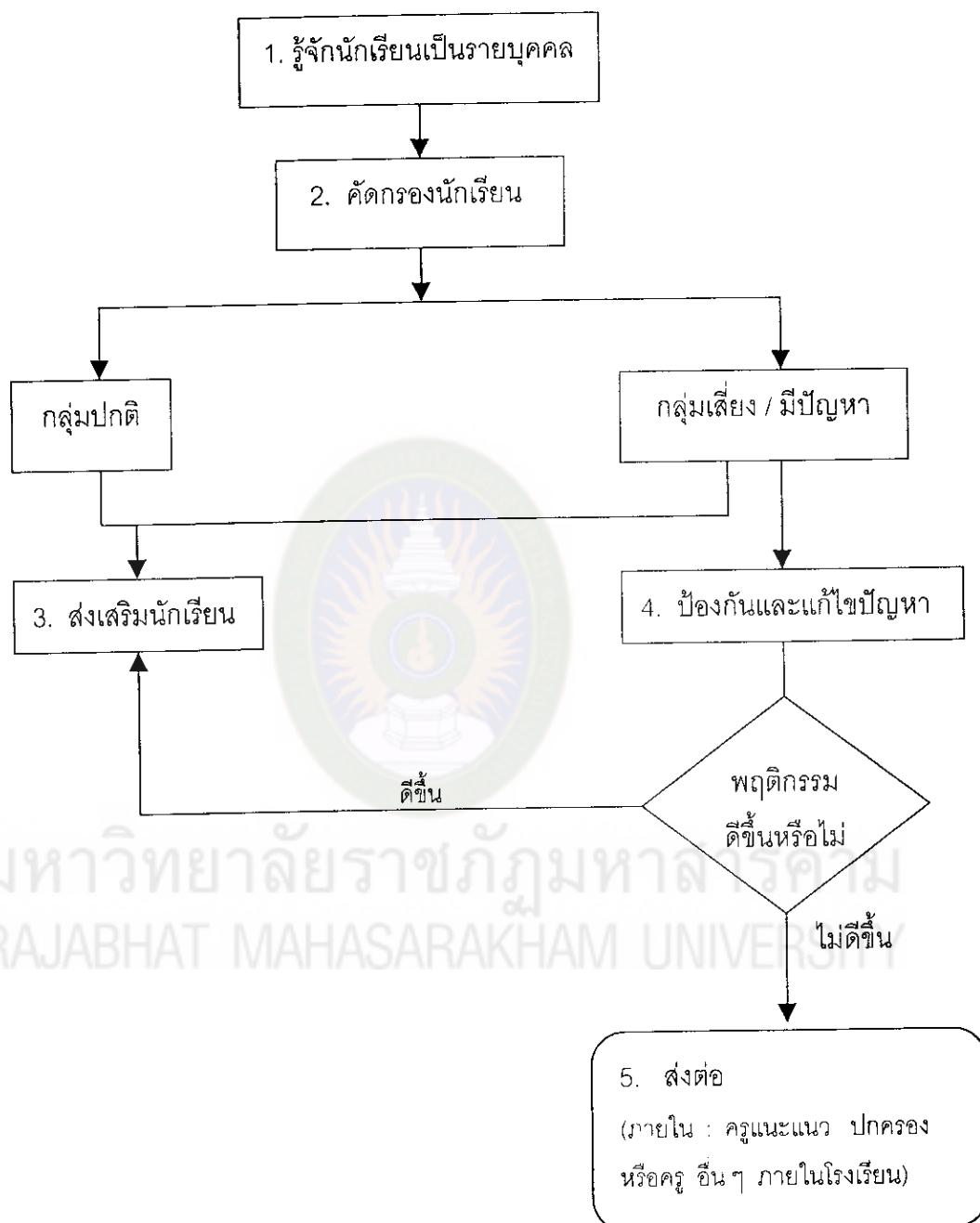
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน
5. การส่งต่อนักเรียน

ดังแผนภูมิ แสดงกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเดพติดและปัญหาทางเพศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แสดงกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครุที่ปรึกษา

แผนภูมิที่ 1 แสดงกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ

2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.1.1 ความสำคัญ

ด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้จักข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจมากขึ้นสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกทาง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช้การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน หรือเกิดได้ร้อยที่สุด

2.1.2 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

ครูที่ปรึกษามีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน อย่างน้อย 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1) ด้านความสามารถ แยกเป็น

- 1.1 ด้านการเรียน
- 1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ

2) ด้านสุขภาพ แยกเป็น

- 2.1 ด้านร่างกาย
- 2.2 ด้านจิตใจ – พฤติกรรม
- 3) ด้านครอบครัว แยกเป็น
  - 3.1 ด้านเศรษฐกิจ
  - 3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน

4) ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.3 วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ที่สำคัญ คือ

- 1) ระเบียน尺度
- 2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ.)
- 3) วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์นักเรียน การศึกษาเพิ่มเติม ผลงาน การเขียนบ้านนักเรียน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสภาพด้วยตนเอง ซึ่งจัดทำโดยกรมอนามัย เป็นต้น

2.2 การคัดกรองนักเรียน

2.2.1 ความสำคัญ

การคัดกรองนักเรียน เป็นการพัฒนาข้อมูลที่เกี่ยวกับนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน เป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ
- 2) กลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องการให้การช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี

ผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระดับอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ ดังนั้น ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ

2.2.2 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน ให้อยู่ในดุลยพินิจของ ครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้น โรงเรียน จึงควรมีการประชุมครุเพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐาน หรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครุในโรงเรียน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความตื้น ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา

2.3 การส่งเสริมนักเรียน

2.3.1 ความสำคัญ

การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหาและเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหาลักษณะมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียน หรือชุมชนคาดหวังต่อไป

2.3.2 วิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียน

การส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

- 1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Home room)
- 2) การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนประจำชั้นเรียน

(Classroom Meeting)

2.4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน

2.4.1 ความสำคัญ

การดูแลช่วยเหลือ การป้องกันและครูที่ปรึกษาควรเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหัวหือการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกล้ายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนจึงเป็นงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมาก ใน การพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

2.4.2 วิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหา

การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิค วิธีการแต่สิ่งสำคัญที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ มี 2 ประการ คือ

1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น เช่น การให้หารปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับนักเรียนเป็นการช่วยเหลือผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลง ทั้งด้านความรู้สึก ความคิด และการปฏิบัติตนไม่ถูกต้อง โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงาม หรือพึงประสงค์

2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ้อมเสริม กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง เป็นต้น

2.5 การส่งต่อนักเรียน

2.5.1 ความสำคัญ

ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาอาจมีบางกรณีที่ปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทาง และรวดเร็วขึ้นหากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา หรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้นความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุก大局 กลายเป็นปัญหาใหญ่โดยจนยากแก่การแก้ไข

การส่งต่อ แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1) การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อกลุ่มแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครองนักเรียน เป็นต้น

2) การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

2.5.2 แนวทางการพิจารณาส่งต่อโดยครูที่ปรึกษา

การส่งนักเรียนไปพบครูอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนั้นมีแนวทางในการพิจารณาในการส่งต่อ สำหรับครูที่ปรึกษา ดังนี้

1) นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิม หรือไม่ดีขึ้น หรือแย่ลง แม้ว่าครูที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใดๆ

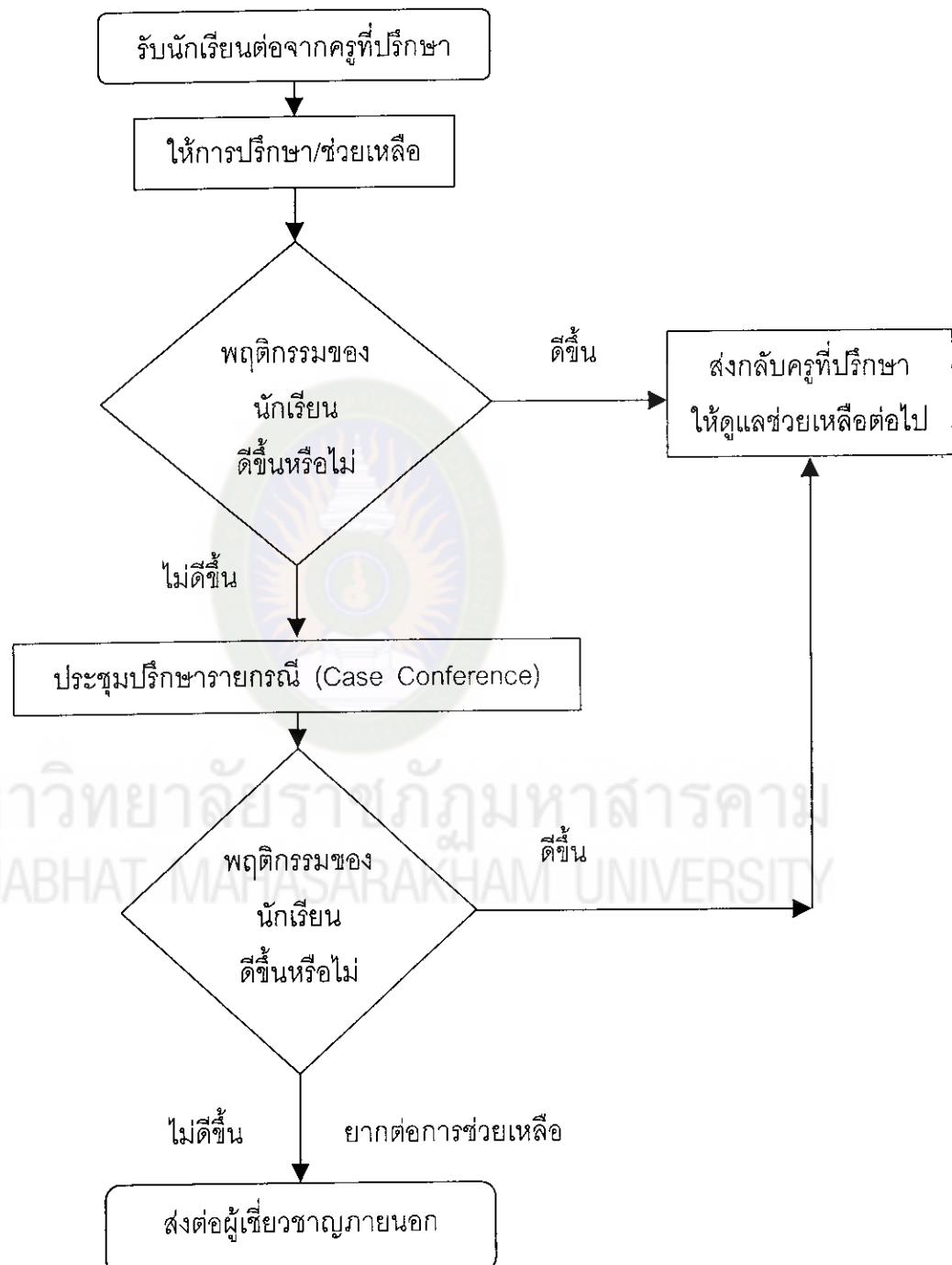
2. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น นัดให้มารับและไม่มาตามนัดอยู่เสมอ ให้ทำกิจกรรมก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใดๆ เป็นต้น

3. ปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความซับซ้อนของสภาพจิตใจ ที่จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือปางใกล้ชิด และ ได้รับการบำบัดทางจิตวิทยา ควรพิจารณาการส่งต่อให้ผู้มีความรู้เฉพาะทาง ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป ดังแผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินงานของครูแนะแนว/ฝ่ายปกครอง นักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**แสดงกระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาฯสภาพติดและปัญหาทางเพศ
ของครูแนะแนว และฝ่ายปกครองนักเรียน**

**แผนภูมิที่ 2 แสดงกระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาฯสภาพติดและปัญหาทางเพศ
ของครูแนะแนว และฝ่ายปกครองนักเรียน**

3. การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

กรมสามัญศึกษา ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในเรื่องความสำคัญดูประสงค์ และองค์ประกอบหลักไว้ว่า ความสำเร็จในการจัดการศึกษาในโรงเรียน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกคน ทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่พ่อ แม่ ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างมาก ที่จะช่วยดูแล เอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิดสังเกตพฤติกรรมของลูกหลานอยู่เสมอ ทำให้ทราบความเปลี่ยนแปลงและสามารถหาวิธีป้องกันหรือแก้ไขปัญหาได้ทันการณ์ เมื่อจากทุกบัญชาของนักเรียน ล้วนมีสาเหตุและไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด แต่เป็นการสั่งสมประสบการณ์ ที่มีผลในเชิงลบต่อ พฤติกรรม ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการกระทำการไม่ได้รับการช่วยเหลือในเบื้องต้น ปัญหาก็จะลุกถามมากขึ้นและยากต่อการแก้ไขในที่สุด เมื่อนักเรียนอยู่ที่โรงเรียนก็จะมีครู-อาจารย์ช่วยทำหน้าที่ดังกล่าวแทนพ่อ แม่ ในช่วงเวลาหนึ่ง โดยดำเนินการตามกระบวนการ ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและ ช่วยเหลือนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการ ดำเนินงานโดยมีครูทุกคนในโรงเรียนรวมทั้งผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างสมำเสมอ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมของ ครูทุกคนในแต่ละระดับ และผู้เกี่ยวข้องทุกคน (กรมสามัญศึกษา. 2544 : 33)

4. ขอบข่ายการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีหลักการ บริหารจัดการอย่างมีระบบ (PDCA)

PDCA เป็นวงจรที่พัฒนาจากงานจรที่คิดค้นโดย Walter Shewhart เป็นผู้บุกเบิก การใช้สถิติสำหรับตรวจสอบมาตรฐานสากลและต่อมาเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น เมื่อ E.W.Deming ประธานาธิบดีด้านการบริหารคุณภาพเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการ ทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอน การผลิตโดยพนักงานเองจนว่างานนี้เป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อหนึ่งว่า "วงจรเดมинг" ต่อมาพั่วๆ แนวคิดในการใช้งาน PDCA นั้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรม จึงทำให้รู้จักกันอย่าง แพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก

วงจรสู่ความสำเร็จ PDCA หมายถึง วงจรพัฒนาสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ และเกิดผลงานที่นำไปสู่พอกใจ ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงาน เป็น 4 ขั้นตอน คือ (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. 2543 : 7-15)

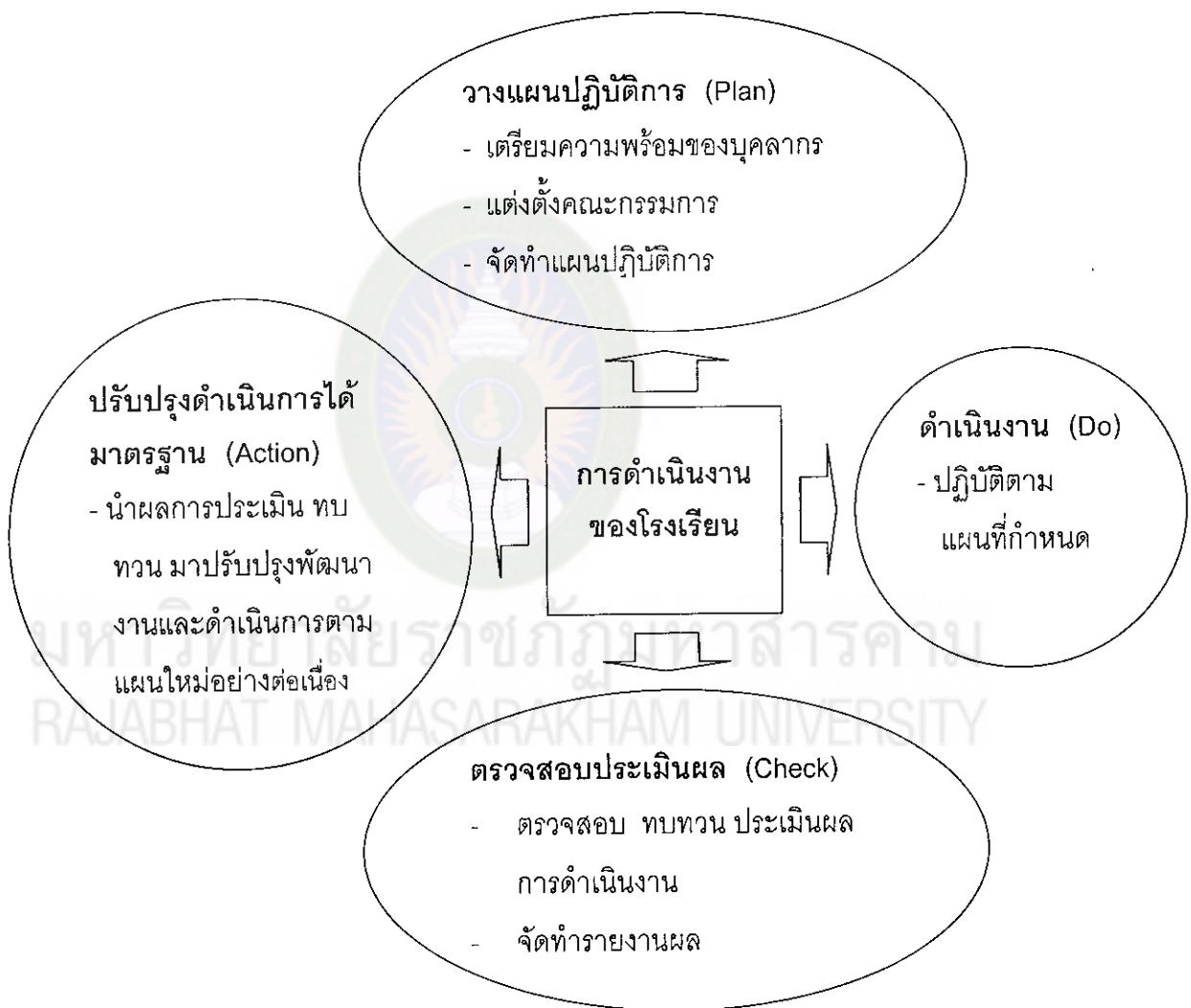
1. การวางแผนปฏิบัติการ (Plan) คือ การวางแผนเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานที่มีระบบ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนางานกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2. การปฏิบัติงานตามแผน (Do) คือ การดำเนินงานปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ที่มีระบบและถูกต้อง สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสม
3. การตรวจสอบ (Check) คือ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานที่ได้ปฏิบัติไปแล้วสำเร็จตามเป้าหมาย หรือไม่ อย่างไร หรือมีปัญหาและอุปสรรค มีการปรับปรุงแก้ไข พัฒนา และมีการสรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน
4. การปรับปรุงและพัฒนา (Action) คือ การปรับปรุงพัฒนากระบวนการ หรือ วิธีการที่ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุตามแผนนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น และสามารถบรรลุตามเป้าหมาย ได้ผลงานที่มีคุณภาพ

สำหรับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ในโรงเรียน เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ได้อาศัยการทำงานที่มีหลักการบริหารจัดการอย่างเป็น ระบบ (PDCA) มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2544 : 33)

- ขั้นที่ 1 การเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน (Plan) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของโรงเรียน และจัดทำแผนปฏิบัติการ
- ขั้นที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do) มีการสร้างความตระหนัก และความเข้าใจ กับบุคลากรในโรงเรียนแล้วดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะการดำเนิน งานของครูที่ปรึกษาในกระบวนการการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ประการ
- ขั้นที่ 3 การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน (Check) มีการติดตาม ประเมินผลเพื่อทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงดำเนินการได้มาตรฐาน (Action) นำผลการประเมิน คุณ ภาพภายในการปรับปรุง และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการจัด ทำรายงานผลการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาต่อไป

จากแนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพที่ประกอบด้วยการควบคุม และการตรวจสอบคุณภาพ กับหลักการบริหารที่เป็นระบบควบวงจร (PDCA) ซึ่งประกอบด้วยการร่วมกันวางแผน (P : Plan) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D : Do) ร่วมกันตรวจสอบ (C : Check) ร่วมกันปรับปรุง (A : Action) จะเห็นว่ามีความสอดคล้องกัน ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงการดำเนินงานตามระบบการดูแลรายヘルื่อนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา
ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ที่มีหลักการบริหารจัดการอย่างมีระบบ (PDCA)

5. การปรึกษาเชิงจิตวิทยา (Counseling)

การปรึกษาเชิงจิตวิทยา (Counseling) หมายถึง เป็นการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล 2 คน คือ ผู้ให้การปรึกษา (Counselor) และผู้รับการปรึกษา (Counsellee) ในคราวร่วมมือช่วยเหลือกัน เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้เข้าใจตนเอง เข้าใจบุคคล และสิงแวดล้อม เข้าใจปัญหาสาเหตุ และให้สามารถปรับตัวใช้ศักยภาพของตนเองในการคิด ตัดสินใจ ทางเลือกทางแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับเปลี่ยนความคิด พฤติกรรม มีทักษะ มีแรงจูงใจ กำลังใจ ในการดำเนินชีวิตเพื่อการพัฒนาตนเองได้ต่อไป กระบวนการให้การปรึกษา ทำได้หลายลักษณะ ได้แก่ การให้การปรึกษา กับนักเรียนโดยตรง ซึ่งทำได้เป็นรายบุคคลหรือการให้การปรึกษาเป็นกลุ่ม และการให้การปรึกษาครอบครัว การให้การปรึกษาแต่ละแบบมีเทคนิคหรือกระบวนการที่เป็นลักษณะเฉพาะ ในการให้ความช่วยเหลือ ผู้ให้การปรึกษาอาจพิจารณาใช้แบบใดแบบหนึ่งหรือใช้ร่วมกัน อาทิ การให้การปรึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลควบคู่ไปกับการให้การปรึกษาครอบครัว ดังนั้น กระบวนการในการให้การปรึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นเริ่มต้นการให้การปรึกษา เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะเป็นจุด เริ่มต้นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา การสร้างความสัมพันธ์ในขั้นเริ่มต้นจะมีผลต่อขั้นตอนฯ ไป ดังนั้น ผู้ให้การปรึกษาจึงจำเป็นจะต้องเรียนรู้ทักษะที่จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความรู้สึกสบายใจ อบอุ่น ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับและความไว้วางใจ
- 2) ขั้นสำรวจปัญหา เป็นขั้นที่ต่อเนื่องมาจากกระบวนการที่ผู้รับการปรึกษาเกิด ความรู้สึกอบอุ่นไว้วางใจ พร้อมที่จะเปิดเผยตัวเอง เพื่อให้ผู้ให้การปรึกษาได้เรียนรู้โลกส่วนตัว ความคับข้องใจ ความคาดหวัง ความต้องการ และประสบการณ์ส่วนตัวของผู้รับการปรึกษา เพื่อที่จะสำรวจว่าอะไรคือปัญหาสำคัญที่ผู้รับการปรึกษากำลังเผชิญอยู่ในระดับลึกซึ้งขึ้น
- 3) ขั้นทำความเข้าใจปัญหา เป็นขั้นตอนที่ผู้ให้การปรึกษาจะต้องใช้ทักษะหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจและตระหนักรู้ว่าตนเองมีส่วนอย่างไรในการทำให้เกิดปัญหา และอะไรที่ทำให้ปัญหาคงอยู่และพร้อมที่จะหาทางออกเพื่อแก้ไขปัญหา

4) ขั้นดำเนินการแก้ไขปัญหา ในขั้นนี้ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาตั้งเป้าหมายในการแก้ปัญหา และร่วมมือกันพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมและวางแผนปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา ผู้ให้การปรึกษาจะทำหน้าที่ส่งเสริมและให้กำลังใจที่จะให้ผู้รับการปรึกษา สามารถดำเนินการแก้ปัญหาจนบรรลุดั่งที่ตั้งไว้

5) ขั้นยุติการให้การปรึกษา มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นขั้นของการยุติความสัมพันธ์ ผู้ให้การปรึกษาจึงมีบทบาทที่จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจในกระบวนการ และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้การปรึกษาไปพัฒนาตนเองได้โดยลำพัง

(กรมวิชาการ 2542 : 52 - 54)

6. ความหมายของยาเสพติด

คำว่า “ยาเสพติด” มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สุทธิพันธ์ ตรรกไพริตร (2544 : 2 - 4) ได้ให้ความหมาย สารเคมีหรือวัตถุใด ๆ ที่ได้จากธรรมชาติหรือสังเคราะห์ เมื่อเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีการหนึ่ง เช่น กิน สูบ ฉีด ดม เป็นต้น ติดต่อกันนานระยะเวลาหนึ่งแล้วมีผลต่อผู้เสพ ดังนี้

1. ผู้เสพต้องการใช้ยาเสพติดเป็นจำนวนมากมากขึ้นเรื่อย ๆ
2. เมื่อต้องการหยุดเสพจะมีอาการทางร่างกายและจิตใจเกิดขึ้น เรียกว่า อาการขาดยา ซึ่งอาการขาดยาของยาเสพติดแต่ละชนิดจะมีอาการและความรุนแรงแตกต่างกันไป อาการขาดยาที่นักเสพเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนที่อยาหยุดเสพยาเสพติดไม่สามารถหยุดเสพได้ เพราะเมื่อยหยุดเสพเมื่อได้อาการขาดยาที่จะปรากฏ ซึ่งจะทรมานมากจนทำให้ ผู้เสพต้องกลับไปใช้ยาเสพติดต่อไป
3. ผู้ที่เสพยาเสพติดมักจะใช้ยาเสพติดเป็นจำนวนมากกว่าที่ตนเองตั้งใจหรือเสพนานกว่าที่คาดไว้
4. ผู้ติดยาเสพติดมักมีความต้องการที่จะเลิกเสพยาเสพติดอยู่บ่อย ๆ แต่มักจะทำไม่สำเร็จ หรือแม้แต่บางคนเลิกเสพไปแล้วก็มักจะกลับมาเสพใหม่
5. ผู้ที่ติดยาเสพติดมักจะสูญเสียเวลาไปกับพฤติกรรมที่เกี่ยวโยงกับยาเสพติดนั้น ๆ
6. ผู้ที่ติดยาเสพติดจะมีรีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปในทางลบ

7. ถึงแม้ผู้ติดยาเสพติดจะได้รับการบอกรเล่าถึงพิษภัยของยาเสพติด หรือตัวเขาก็คงมีปัญหาจากสุขภาพจากการใช้ยาเสพติดนั้น ๆ เขาก็คงยังใช้ยาเสพติดนั้นต่อไปศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่ออาชันยาเสพติดแห่งชาติ (2546 : 16) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดไว้ว่า หมายถึงสารเคมีหรือวัตถุใด ๆ เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีกิน ดม สูบ หรือฉีด แล้วจะทำให้เกิดผลร้ายต่อร่างกาย และจิตใจ

จากความหมายของยาเสพติดข้างต้น จึงพอสรุปความหมายของยาเสพติดได้ดังนี้ “ยาเสพติด” หมายความว่า ยาหรือสารเคมีใด ๆ เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายจะโดยวิธีใด ๆ เช่น กิน สูบ ดม ฉีด ฯลฯ ติดต่อกันระยะใดระยะหนึ่งแล้วมีผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น มีความต้องการขนาดยาเพิ่มการเสพ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพยาทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง ทำให้สุขภาพทรุดโทรมลง มีโรคแทรกซ้อน ทำให้เกิดอาการทางโครคประสาท และทำให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ประเภทของยาเสพติด

ในปัจจุบันยาเสพติดมีมากกว่าร้อยชนิด สามารถแบ่งประเภทของยาเสพติดตามหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกัน ได้ดังต่อไปนี้

1. แบ่งยาเสพติดตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกาย เมื่อเสพเข้าไปสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1.1 ประเภทกดประสาท (Depressant) ทำให้ประสาทและสมองมีนิ่า อารมณ์จิตใจเชื่อยาและกล้ามเนื้อ่อนคลาย ได้แก่ เอโรบิน ผีน มอร์ฟีน ยานอนหลับ ยากระตุ้นประสาท ยกล่องประสาท สารระเหย ตลอดจนเครื่องดื่มน้ำมันเม้าทุกชนิด

1.2 ประเภทกระตุ้นประสาท (Stimulant) ทำให้ประสาทและสมองตื่นตัว กระวนกระวาย จิตใจสับสน บางครั้งอาการคลุ้มคลั่ง หรือทำในสิ่งที่คนปกติไม่กล้าทำ เช่น ทำร้ายตนเอง หรือฆ่าคนอื่น ได้แก่ แอมเฟตามีน หรือยาบ้า กระท่อม โคเคน และกาแฟอีน

1.3 ประเภทหลอนประสาท (Hallucinogen) ทำให้เกิดอาการประสาทหลอน ได้ยินเสียงประหลาด เห็นภาพผิดไปจากปกติ ได้แก่ แอล เอส ดี เฮ็ดซ์ควาย เป็นต้น

1.4 ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน (Mixed) ทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท และหลอนประสาท เช่น กัญชา เสพมักมีอาการหวัดระเง ความคิดลับสนเห็นภาพลงตา หมาเร่ควบคุมตนเองไม่ได้ และอาจป่วยเป็นโรคจิตได้ (สุทธิพันธ์ ตราชกไพบูลย์ 2544 : 4 - 5)

2. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แบ่งประเภทของยาเสพติดออกเป็น 5 ประเภท คือ

- 2.1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง
- 2.2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป
- 2.3 ยาเสพติดให้โทษชนิดเป็นตัวรับยาที่มียาเสพติดให้โทษปุ่งผุงสมอยู่
- 2.4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง และประเภททั่วไป
- 2.5 ยาเสพติดให้โทษที่ไม่อยู่ใน 4 ประเภทที่กล่าวข้างต้น

(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันยาเสพติด. 2537 : 1 – 2)

6.1 ยุทธศาสตร์ 9 ประการของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่ออาชญาเสพติด

1. จัดโครงการ “ ครอบครัวเข้มแข็ง – โรงเรียนอบอุ่น ” เพื่อเชื่อมและลดลงรวม พลังระหว่างบ้านและโรงเรียน ให้เป็นที่พึ่งแก่เด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

2. นำศาสตร์ธรรมสู่เด็กและเยาวชน เพื่อเป็นหลักในการดำรงชีวิตด้วยความร่วม มือระหว่างสถาบันทางศาสนาและโรงเรียน

3. สร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดี และเคารพในประยุชน์สาขาวัฒน์ หนึ่งประยุชน์ส่วนตน โดยการเข้าร่วมในกิจกรรมตามหลักสูตรและแนวทางของลูกเสือ เนตรนารี บุกวิชาชัด ผู้นำเพื่อประยุชน์ และการฝึกตามหลักสูตรของนักศึกษาวิชาทหาร

4. ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอจน เป็นนิสัย เพื่อพัฒนาสุขภาพกาย และจิตใจเสริมสร้างวินัยในตนเอง และสามารถทำงาน ร่วมกัน

5. ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เล่นดนตรี เพื่อก่อล้อมเกลาจิตใจและเสริมสร้าง สุนทรียภาพ

6. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปะ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ค้นพบความสามารถ ของ ตนเอง มีช่องทางในการแสดงออกและสื่อสารที่หลากหลาย และสร้างความคิดสร้าง สรรค์ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับโลกแห่งอนาคต

7. ให้ความสำคัญแห่งการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย เพื่อให้ เด็กและเยาวชนมีความภาคภูมิใจ และผูกพันต่อรากฐานทางวัฒนธรรม และสามารถเชื่อม ความเปลี่ยนแปลงด้วยความมั่นคงและรู้เท่ากัน

8. ถือเป็นหน้าที่สำคัญที่โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ความรู้

เสริมสร้างจิตสำนึกทักษะชีวิตและภูมิคุ้มกันทางด้านอาชีวศึกษาและอาชญากรรม รวมถึงจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนให้ทั่วถึง โดยสร้างเครือข่ายแนะแนวในโรงเรียน

9. วางแผนทางที่จะร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อบำบัดรักษาและพื้นฟูเด็กและเยาวชน ผู้หลงติดยาเสพติด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : ไม่มีเลขหน้า)

6.2 นโยบายการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ

จากสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในปัจจุบัน ได้แพร่ระบาดเข้ามาในสถานศึกษา ฉะนั้นการแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ต้องดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง และต่อเนื่อง จึงกำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา ดังนี้

1. ให้สถานศึกษานำกระแสร์พระราชน้ำดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงห่วงใยในปัญหายาเสพติด มาเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมรณรงค์และประชาสัมพันธ์ ให้ผู้เรียน นักศึกษา ตระหนักถึงสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหายาเสพติด กระตุ้นและปลูกจิตสำนึกรักในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์หมายความกับ เพศ วัย และวีรบุรุษ

2. ปฏิรูปหลักสูตรและระบบการเรียนการสอน ให้เกิดกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สร้างทักษะชีวิต และพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา

3. สร้างเสริมภูมิคุ้มกัน จัดระบบดูแล เป้าระวัง ป้องกันกลุ่มเป้าหมายนักเรียน นักศึกษา ที่ยังไม่เคยใช้ยาเสพติด (Potential Demand) ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

4. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นภายในโรงเรียน โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษา หรือ ครูประจำชั้นค่อยสอดส่องดูแลพฤติกรรม และให้คำปรึกษาเด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิด และดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาชั้น กำชับให้นักเรียน นักศึกษา ไม่ออกเดินทางสถาน หลังเวลา 22.00 น.

5. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ ปราศจากมุมอับ ควบคุมปัจจัยเสี่ยงบริเวณรอบสถานศึกษา และประสานงานกับ

ชุมชน และหน่วยงานอื่น ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาฯสภาพติดอย่างจริงจัง

6. ถือเป็นนโยบายที่จะดูแล นักเรียน นักศึกษา ที่สภาพติดในฐานะผู้ป่วย โดยไม่ได้ออกและส่งไปบำบัดรักษาทุกราย ตลอดจนให้ความคุ้มครองนักเรียน นักศึกษาที่ถูกหลอกลวงหรือถูกใช้เป็นเครื่องมือในการจำหน่ายยาเสพติด

7. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ค้ายาเสพติด ต้องส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนำดำเนินการทางกฎหมายอย่างเข้มข้นทั้งทางวินัยและกฎหมายโดยให้ออกจากราชการไว้ก่อน

8. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาฯสภาพติดในสถานศึกษาอย่างจริงจัง หากละเลยหรือปักปิด ไม่เอาใจใส่ ขาดความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการลงโทษ

9. ให้ใช้ผลลัมภ์ในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาฯสภาพติดในสถานศึกษา เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการโอนย้ายของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา

10. ผู้บริหารระดับสูง และผู้ตรวจราชการ จะต้องร่วมกันรณรงค์เพื่อลดเป้าหมาย ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้หมดไปและให้กำกับติดตามการแก้ปัญหาฯสภาพติดในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สำหรับพื้นที่ที่ทำดีให้ยกย่องชมเชย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : ไม่มีเลขหน้า)

6.3 แนวโน้มการประกาศสงเคราะห์ขั้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติด

(ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 30 เมษายน 2546 กรมสามัญศึกษา)

1. สถานศึกษาทุกแห่งประกาศสัตยบัน ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พร้อมทั้งจัดทำป้ายสัตยบันหน้าสถานศึกษาทุกแห่ง

2. ประกาศแนวโน้มนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ของกรมสามัญศึกษา พร้อมร่วมระดมความคิดในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยการจัดประชุมผู้นำยกราชการสามัญศึกษา จังหวัด ประธานสหวิทยาเขต และเลขานุการสหวิทยาเขตทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 22 – 24 กุมภาพันธ์ 2546 ณ จังหวัดระยอง

3. ให้สถานศึกษาทุกแห่งเปิดสถานศึกษาในช่วงปิดภาคเรียน ในปีการศึกษา 2546 เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนและเยาวชนในชุมชนใกล้โรงเรียน ได้ร่วมกิจกรรมตามความ

สมัครใจ เช่น กีฬา บรรพชาสามเณร สงเสริมการอ่าน ดนตรี ศิลปะ ค่ายลูกเสือ เนตรนารี บุกวากาชาด ค่ายวิชาการ การแสดงต่าง ๆ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น สถานศึกษา ต้องจัดครู – อาจารย์ควบคุมดูแล แนะนำ ฝึกสอนในกิจกรรมแต่ละประเภท พร้อมทั้งจัดทำบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน และจัดทำป้ายประกาศหน้าสถานศึกษา เชิญชวนร่วมกิจกรรม เช่น

3.1 วันที่ 1 เมษายน 2546 เชิญร่วมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน

3.2 ช่วงวันที่ 21 - 25 เมษายน 2546 จัดประกวดหรือแข่งขันกีฬา หรือ การออกกำลังกาย พร้อมกันทั่วประเทศ

3.3 ช่วงวันที่ 1 – 30 เมษายน 2546 ประกาศเปิดห้องสมุดโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนและประชาชนค่าหนังสือ

3.4 ประกาศให้ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และถึงแวดล้อม

4. การกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามนโยบาย โดยข้าราชการระดับสูง ของ กรมสามัญศึกษารับผิดชอบติดตามในแต่ละเขต แต่ละจังหวัดอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งให้ สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานทุกสิ้นเดือน แต่ถ้ามีเหตุการณ์พิเศษเกิดขึ้นให้รายงาน ผู้ที่ รับผิดชอบในขณะนั้น ๆ ทันที

5. สรุปผลการดำเนินการเมื่อสิ้นสุด วันที่ 30 เมษายน 2546 โดยจัด

ประชุมสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งดำเนินการมอบโล่ และประกาศเกียรติบัตร ให้แก่โรงเรียนและบุคลากรที่ดำเนินกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ผลเป็นเยี่ยม ประมาณเดือนพฤษภาคม 2546

6. ให้ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดดูแลบุคลากรในจังหวัด ไม่ให้เกี่ยว ข้องกับ ยาเสพติด ถ้าปรากฏว่า มีบุคลากรคนใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ดำเนินการทาง วินัยอย่างร้ายแรง พร้อมทั้งอาจจะให้พกพาข้าว หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน (ศูนย์ต่อสู้ เพื่อเอาชนะยาเสพติด กรมสามัญศึกษา 2546 : ไม่มีเลขหน้า)

6.4 แนวทางกำกับ ติดตาม การป้องกันและแก้ปัญหาฯสภาพติด (มกราคม – เมษายน 2546)

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบายการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ปัญหาฯสภาพติดในสถานศึกษา และมีหนังสือแจ้งนโยบายการดำเนินงานไปยังกรมต้นสังกัด ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัด และสถานศึกษา

2. กำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานของหน่วยงานของหน่วยงานและสถานศึกษาตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาฯสภาพติดในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

3. หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด ติดตามการดำเนินงานในระดับสถานศึกษาภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2546 ในประเด็นดังต่อไป

3.1 การรับทราบและเข้าใจในนโยบาย

3.2 การจัดระบบการคุ้นเคยนักเรียนเพื่อคัดกรองนักเรียน

3.3 การมีข้อมูลที่จำแนกนักเรียนตามสถานภาพที่เกี่ยวกับการใช้ยา

สภาพติด

3.4 การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสมสำหรับแต่ละกลุ่มโดยเน้นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

3.5 การวางแผนการเยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเสี่ยง การ

ประสานงานกับชุมชน และบ้านอย่างเคร่งครัด และการจัดกิจกรรมระหว่างปิดภาคเรียน

3.6 รายชื่อโรงเรียนที่มีนักเรียนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเกิน 2 %

3.7 ระบบ นำบัด นักเรียนที่ติดยาติดจนจำนวนที่ได้รับการนำบัดอยู่ระหว่างการนำบัด หรือติดค้างอยู่

3.8 โรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น สมควรได้รับการยกย่อง

3.9 ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินงาน

4. ผู้ตรวจราชการกระทรวง ประชุมหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนจากตำรวจ ผู้แทนจากสาธารณสุข เพื่อติดตามสภาพการดำเนินการทุกจังหวัด รายงานกระทรวงศึกษาธิการ ถึงประสิทธิภาพในการจัดระบบแก้ปัญหาของจังหวัดตลอดจนสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่น ภายในเดือนเมษายน 2546

5. กระทรวงศึกษาธิการ มีหนังสือขอความร่วมมือจากจังหวัดและสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ ติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยงระหว่างปิดเทอมและการจัดระบบลังคม

6. กระทรวงศึกษาธิการ จัดระบบยกย่องประกาศเกียรติคุณ จังหวัด สถานศึกษา หน่วยงาน และบุคคลที่มีผลงานดีเด่น และมาตรการลงโทษหน่วยงานที่ปล่อยประพฤติเสื่อมเสีย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : ไม่มีเลขหน้า)

6.5 การสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

6.5.1 แนวทางการคัดกรองพฤติกรรมเพื่อหากลุ่มเสี่ยง

เป็นการคัดกรองอาศัยพฤติกรรมนักเรียนโดยครูที่ปรึกษาซึ่งรู้จักเด็กนักเรียนดี โดยคัดนักเรียนเป็น 2 ขั้นตอน คือ ถูกกลุ่มเสี่ยงทั่วไป แล้วจึงนำมาถูกกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดโดยเฉพาะ

1. เกณฑ์การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงทั่วไป กลุ่มนักเรียนที่ควรให้ความสนใจมาคัดกรองเฉพาะเมื่อมีลักษณะข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1) ผลการเรียนไม่ดี หรือแย่ลง

2) พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ดื้อต่อกฎระเบียบ หุนหันพลันแล่น สามารถที่จะเลิกวิชาที่ไม่ชอบมีเพื่อน หรือติดเพื่อนมากเกินไป

2. เกณฑ์กลุ่มเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดโดยเฉพาะ จากนักเรียนที่เข้าอยู่ในกลุ่มเกณฑ์ทั่วไป หากเกณฑ์เฉพาะข้อใดข้อหนึ่งก็อยู่ในกลุ่มที่จะต้องตรวจสอบปัสสาวะ เช่น

1) ง่วงเหงา หลับในห้องเรียนบ่อย

2) ชื่น ไม่กระตือรือร้น หรือกระสับกระสายในเวลาเรียน หลง Hastings ก้าวว้าว มากขึ้น

3) แยกตัว ไม่สนใจร่วมกิจกรรมที่เคยทำ หรือหลบเลี่ยงกิจกรรม

ต่าง ๆ ขาดความรับผิดชอบ หรือขาดเรียน

4) ไม่สนใจและสุนทรียะ ความสะอาดของร่างกายตนเอง

5) ต้องการใช้เงินเพิ่มขึ้น ให้บริการไม่เท่าสม เช่น ข่มขู่ ขโมย

6) คงกับเพื่อนที่ใช้ยาบ้า หรือค้ายา

7) สามารถครอบครัวใช้ยาบ้า หรือค้ายา

6.5.2 การคัดกรองเพื่อผู้ใช้สารเสพติด

1. ใช้การสัมภาษณ์ จูงใจนักเรียน นักศึกษา นักเรียนรายได้สมควรใจที่จะเข้ารับการบำบัดรักษา ไม่ต้องทำการตรวจสอบปัสสาวะ

2. ในรายที่ไม่สมควรใจให้ทำการเก็บตัวอย่างปัสสาวะ เพื่อตรวจพิสูจน์

เป้าองค์ต้น

3. นากรายได้ปฏิเสธผลการตรวจตามข้อ 2. ให้ทำการตรวจยืนยันโดยวิธี
โคลมาโตกราฟฟี่ โดยส่งผลบวกตามข้อ 2. ไปที่โรงพยาบาลศูนย์ หรือโรงพยาบาลทั่วไป ทุก
แห่ง จะทราบผลใน 2 – 3 วัน ผลการตรวจเป็นที่ยุติร่วมมือการใช้ยาบำบัดเนื่อง

6.5.3 การคัดกรองว่าเป็นกลุ่มเสพหรือกลุ่มติดยา

แนวทางการแยกเด็กที่เสพยา (ใช้เป็นครั้งคราว) ออกจากเด็กที่ติดยาเสพติด
ตามหลักวิชาการรวมมี 2 ใน 5 ข้อ ต่อไปนี้ ที่แสดงถึงการติดยา คือ

1. เมื่อหยุดใช้ยา มีอาการทางร่างกาย ง่วงซึม เบื้องต้น ไม่อยากทำ
อะไร อารมณ์เศร้า หงุดหงิดง่าย

2. มีอาการดื่อยา คือ ใช้ยาในจำนวนที่มากขึ้น ทั้งปริมาณและความถี่

3. มีความต้องการใช้ยาโดยควบคุมตัวเองไม่ได้

4. หมกมุนกับการใช้ยา มากกว่าทำกิจกรรมอื่นที่สำคัญกว่า

5. เสียการเรียน งาน ลังเล ขาดน่องแข่ย

ในทางปฏิบัติหากเด็กใช้ยาแบบทุกวัน หรือทุกวัน จะวันละกี่เม็ดก็ตามถือว่าอยู่
ในช่วงติดยา

6.5.4 การให้ความช่วยเหลือผู้ใช้สารเสพติด

1. ผู้เสพ (ใช้เป็นครั้งคราว)

ครูที่ปรึกษาอาจให้กิจกรรมค่าย การให้ครอบครัวมีส่วนร่วม กิจกรรม
นักเรียนอื่น ๆ ที่เสริมสร้างกำลังใจ ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการใช้ยาอีก เช่น ทักษะการปฏิเสธ
การสร้างเพื่อน การกำหนดเป้าหมายชีวิต

2. ผู้ติดยา

ครูที่ปรึกษานัดพบผู้ปกครองเพื่อปรึกษาหาสาเหตุ และแนวทางความ
ช่วยเหลือ ควรแนะนำให้นักเรียนได้รับการบำบัด ดังนี้

2.1 บำบัดแบบจิตสังคมบำบัด (Matrix Programme) ที่ประยุกต์ใช้ใน
สถานศึกษาผู้บำบัดจะเป็นครูที่ผ่านการอบรมจิตสังคมบำบัด และสามารถดำเนินการใน
โรงเรียนได้

2.2 เข้ารับการบำบัดแบบผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาล สถานบริการที่เปิด
บริการจิตสังคมบำบัด (แบบ Matrix)

6.5.5 การติดตาม และประเมินผลผู้ที่ได้รับการรักษา

1. กลุ่มเสพ (ใช้ยาเป็นครั้งคราว)

1.1 พนักงานและครอบครัว และให้คำปรึกษา เมื่อสังเกตพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงหรือมีแนวโน้มจะกลับไปใช้ยา

1.2 สู่มตรวจปัสสาวะทุก 3 – 4 เดือน โดยไม่บอกให้ทราบล่วงหน้า แต่ซึ่งถึงความจำเป็นหรืออาจถือเป็นข้อกำหนดสำหรับนักเรียนที่ตรวจปัสสาวะให้ผลบวก และเป็นการใช้ยา

2. กลุ่มติดยา ได้ติดตาม ประเมินนักเรียน 1 – 2 เดือนแรก (ครู่อาจพบ และให้การปรึกษานักเรียน 1 – 2 สัปดาห์ / ครั้ง) และต่อเนื่อง 4 – 6 เดือน (เดือนละครั้ง)

2.1 มีการบันทึกเก็บข้อมูลส่วนตัว (ลับ) ของนักเรียนแต่ละคนที่ได้รับการช่วยเหลือไว้ในแฟ้มของครุ

2.2 สู่มตรวจปัสสาวะ (ไม่บอกล่วงหน้า) ทุก 2 สัปดาห์ หรือ หลังเทศกาลวันหยุดต่อเนื่องหลายวัน ในระยะ 3 – 4 เดือนแรก และทุกเดือนจนครบ 1 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : ไม่มีเลขหน้า)

7. วัยรุ่นกับการมีเพศสัมพันธ์

เพศสัมพันธ์ เป็นคำที่ต่างเพศต่างวัยต่างสถานการณ์ ฟังแล้วรู้สึกไปได้หลายแบบ หลายอย่างจนแทบไม่น่าเชื่อ ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องธรรมชาติของคนเราเป็นเรื่องที่คุ้กคบคนมาตั้งแต่ มีคนเกิดขึ้นในโลกนี้ครับ จนขณะนี้คนก็สืบพันธุ์เพรียวยายทั่วโลกมีประมาณ 6 พันล้านแล้ว ทำไม่เพศสัมพันธ์จึงยังเป็นอะไรที่ไม่เข้าที่เข้าทางหรือทำไม่คนทั้งโลกจำนวนไม่น้อยเลยยังไม่ สามารถมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ให้เกิดปัญหา กับตัวเอง ไม่ทำให้ตัวเองเดือดร้อนเป็นทุกข์ใจ ทุกข์กาย หรือเหตุใดคนจำนวนหนึ่งยังคงมีเพศสัมพันธ์อย่างไม่เหมาะสม คือ ไม่เพียงแต่จะ ทำความเดือดร้อนใจและกายอย่างแสนสาหัส เหมือนแต่โบราณมาเท่านั้น เพศสัมพันธ์ใน ปัจจุบันยังอาจนำไปสู่ความตายได้ เช่น ตายจากโรคเอดส์ ตายจากการฆ่ากันด้วยความแค้น ความหึงหวง ความตาย ครอ. ฯ ก็กลัว ครอ. ฯ ก็ไม่อยากตาย ทุกคนจึงน่าจะหันมาสนใจเรื่อง เพศสัมพันธ์ให้มากจะได้ไม่เดือดร้อน จะได้ไม่ต้องตายโดยไม่จำเป็น เพราะทุกชีวิตที่เกิดมา แล้วก็จะต้อง死 จึงต้องที่จะมีเพศสัมพันธ์ได้กันบ้างเป็นชีวิตที่แสนจะมีค่า เราจึงต้อง

ท่านุฒนอมรีวิต และ จิตใจของเราเอง เพื่อตัวเรา เพื่อคนที่เรารัก และเพื่อคนที่รักเราด้วยเชิงน่าจะเป็นสิ่งที่ดีงามและสบายนิดเดียวกันทั้งหมด

การให้ความรู้กับลูกเรื่องเพศจึงเป็นเรื่องสำคัญ ควรให้ตั้งแต่เด็กเลย แต่ในที่นี้จะพูดเฉพาะในวัยรุ่นความต้องการทางเพศในวัยรุ่นนั้นมีมาก ทั้งนี้ เป็นธรรมชาติของคนที่เป็นไปตามวัย โดยเฉพาะในวัยรุ่นชายจะเห็นได้อย่างชัดเจน จะเป็นช่วงที่มีความต้องการทางเพศสูงสุดระหว่างแผล ๆ อายุประมาณ 16 – 17 ปี เลยที่เดียว วัยรุ่นหญิงก็มีความต้องการเช่นกัน เช่น ถ้าคุณพยนตร์ ค่านหนังสือที่พวนนาบทพรดรัก หรือการร่วมเพศ หรือภาพโป๊ จะเกิดอารมณ์ทางเพศมากได้อย่างรวดเร็ววุ่นแรง วัยรุ่นที่มีความรู้จะสามารถปลดปล่อยอารมณ์หรือสนองความต้องการเหล่านี้ได้อย่างถูกวิธี เช่น การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองแต่ถ้าความต้องการไม่รุนแรงอาจกดแทนด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น เล่นกีฬา มีกิจกรรมอื่น ๆ ได้ คนที่ไม่รู้อาจกลัวด้วยว่าการสำเร็จความใคร่จะเป็นอันตรายหรือคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดี ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับในวงการแพทย์มานานว่าเป็นเรื่องปกติ ใช้ได้ทั้งหญิงชายแม้คนที่เป็นสามีภรรยา กันแล้ว บางครั้งคู่ของตนไม่สามารถตอบสนองทางเพศได้ เช่น กระทำวันละหลาย ๆ ครั้ง หรือเป็นสิบ ๆ ครั้งต่อวัน ดังนั้น ขอเสนอแนะสำหรับวัยรุ่นถ้าจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานต้องยึดหลัก 2 ประการนี้

1. มีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัยและรับผิดชอบ คือ หัวใจรุ่นหญิงและชายต้องไม่ติดโรคจากกันและกัน ถ้าเป็นวัยรุ่นหญิงจะต้องไม่ให้ตัวเองห้อง วัยรุ่นชายต้องไม่ทำให้แทนห้อง เพราะต่างยังไม่สามารถรับผิดชอบชีวิตเด็กที่จะเกิดมาใหม่ได้ ฉะนั้นต้องใส่ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่จะมีเพศสัมพันธ์ หรือที่เรียกว่า “ถุงยางร้อยเบอร์เท็นต์”

2. ต้องถามใจตัวเองก่อน ว่าจะเกิดความขัดแย้งไม่สบายนใจเกิดขึ้นตามมาภายหลังหรือไม่ เช่น รู้อยู่ว่าพ่อแม่ไม่ยอมรับค่านิยมแบบนี้แน่ ๆ และตัวเองที่จริงแล้วลึก ๆ ก็ไม่ยอมรับ ถ้าทำไปแล้วก็จะรู้สึกตัวเองด้อยคุณค่าลงหรือจะรู้สึกว่าตัวเองถูกหลอกให้หรือไม่โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงต้องคิดให้ดี เพราะโดยธรรมชาติอาจมีข้อเสียเบริญทางสรีระร่างกาย เมื่อเทียบกับวัยรุ่นชาย เพราะการมีเพศสัมพันธ์ใหม่ ๆ ครั้งแรก ๆ ฝ่ายหญิงส่วนใหญ่ก็ไม่มีความสุขจากเพศสัมพันธ์ อาจมีความเจ็บปวดด้วยเข้าไปถ้าคู่ของตัวกระทำรุนแรงไม่ค่อนโยน หรือไม่เข้าใจธรรมชาติของเพศหญิง แต่วัยรุ่นชายอาจได้เบริญ เพราะมีความสุขจากการร่วมเพศได้ง่ายกว่า และวัยรุ่นชายส่วนใหญ่น่าจะไม่เข้าใจลึกซึ้งถึงธรรมชาติของเพศหญิง เพราะตัวเองก็อายุน้อยประสบการณ์ชีวิตยังน้อยเช่นกัน ฉะนั้นวัยรุ่นชายจำนวนหนึ่งจึงอาจกระทำไปตามแรงกดดันต้องการทางเพศเท่านั้น อาจไม่ได้มาคำนึงถึงฝ่ายหญิงว่าจะรู้สึกอย่างไรก็ได้

เพาะด้ำเจอวัยรุ่นชายประเทกนี่ วัยรุ่นหญิงก็กล้ายเป็นเพียงคุปกรณ์ทางเพศเท่านั้น คือ ฝ่ายชายมาใช้ร่างกายฝ่ายหญิงปลดปล่อยความใคร่เท่านั้นเอง ผู้หญิงในราณจึงพูดว่า “มีลูกสาวนั้นเหมือนมีส่วนอยู่หน้าบ้าน” เข้าใจว่าคงกลัวผู้ชายมาปลดทุกข์แล้วก็ไปนั่นเอง จะนั่น วัยรุ่นชายเอง ขอให้เข้าใจและเห็นใจข้อเสียเบรียบของ ผู้หญิงด้วย ความมีความเป็นสุภาพบุรุษ กับเพศหญิงให้มาก ไม่ควรจะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงหรือแฟนตัวเองโดยไม่มีความจริง ใจให้หรือไม่ได้มีความรักให้กับเชอ สุภาพบุรุษควรให้เกียรติผู้หญิงแบบผู้เจริญแล้ว (นางพงา ลิ่มสุวรรณ. 2546)

**7.1 นโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา
นักเรียน นักศึกษา ถูกกระทำอนาคต ถูกล่วงละเมิดทางเพศ และการ ขยายบริการทาง
เพศ กระทรวงศึกษาธิการ**

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ถูกกระทำอนาคต ถูกล่วงละเมิดทางเพศ และการขยายบริการทางเพศใน สถานศึกษา กรมสามัญศึกษา บังเกิดผลและเป็นไปตามนโยบายกรมสามัญศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน ถูกกระทำอนาคต ถูกล่วงละเมิดทางเพศ และการขยายบริการทางเพศ ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2545 : 1)

1. นโยบาย มาตรการและแนวทางการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนถูก กระทำอนาคต ถูกล่วงละเมิด การขยายบริการทางเพศ รวมถึงการคุ้มครองสิทธิเด็ก ในด้านต่าง ๆ ที่ เป็นประโยชน์สูงสุดต่อ นักเรียน ที่ได้ดำเนินการมาแล้วให้ดำเนินการต่อไป โดยเพิ่มความเข้ม งวดในการติดตาม กำกับและประเมินผลในทุกระดับ

2. สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ในการผลิตครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องมี กระบวนการเรียนการสอน ที่ปลูกฝังให้นักเรียน นักศึกษา มีคุณธรรมนำความรู้ มีความรับผิด ชอบทึ้งต่อตนเองและสังคม รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทยอันดีงาม พร้อมที่จะ เป็นตัวแบบที่ดีต่อเด็ก ๆ

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกบุคคล ที่จะทำหน้าที่ครู – อาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา ต้องมีกระบวนการ วิธีการคัดกรองผู้ที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวอย่างรอบ ด้านทั้งความรู้ ทัศนคติ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมโดยรวม

4. ผู้บริหารทุกระดับ ต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงาน การกำกับ ติดตาม เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย และมาตรการอย่างเคร่งครัด

5. สถานศึกษาทุกระดับ ต้องให้ความสำคัญกับบริการแนะแนว ครูที่ปรึกษาต้อง มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น การให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาต่าง ๆ ต้องปฏิบัติงานเชิงรุก เพื่อแก้ปัญหา

6. ให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน องค์กรปกครองท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงผู้แทนนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชนในทุก ๆ ด้าน

ชี้กรรมสามัญศึกษา ได้กำหนดมาตรการป้องปราบการล่วงละเมิดทางเพศเด็กนักเรียน เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1. ให้สถานศึกษาจัดระบบป้องกันมิให้นักเรียน ทั้งหญิงและชาย ถูกล่วงละเมิดทางเพศทั้งในและนอกสถานที่ ให้มีการเฝ้าระวังสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิดไม่ให้เกิดปัญหา

2. กำหนดให้ผู้บริหาร ครู – อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา หากมีพฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นจะถูกดำเนินการทางวินัยอย่างเคร่งครัด

3. ยกระดับมาตรฐาน ครูแนะแนว และครูฝ่ายปกครองนักเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่จะดูแลนักเรียน ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่นักเรียนอาจถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลใกล้ชิดอื่น

4. ให้ครูผู้สอนบูรณาการการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และให้ความสำคัญกับการสอนวิชาสุขศึกษา เพศศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่น

5. จัดหลักสูตรเสริมทักษะชีวิต และสังคมให้แก่นักเรียน เพื่อให้มีภูมิต้านทานต่อความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และสามารถป้องกันตัวเองจากบุคคลใกล้ชิดล่วงละเมิดได้ (กรมสามัญศึกษา. 2545 : 2)

พร้อมนี้ กรมสามัญศึกษา ได้กำหนดมาตรการในการคุ้มครองความปลอดภัย และป้องกันมิให้นักเรียนถูกล่วงละเมิดทางเพศในสถานศึกษา ดังนี้

1. ให้สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบเกี่ยวกับสิทธิเด็ก และสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้อง ใน การให้ความคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียน จากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ รวมทั้งให้ความรู้ ความเข้าใจการระวังป้องกันตนเองแก่นักเรียน

2. ให้สถานศึกษาจัดระบบดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยจัดคุ้มครองรักษาความปลอดภัย ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในสถานศึกษา หรือพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เช่น หอพักนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่เป็นจุดอันเป็นที่ลับตามหรืออาจไม่ปลอดภัย จัดให้มีระบบตรวจสอบการปรบดีหน้าที่ของเรวามให้เป็นไปโดยเคร่งครัด

3. ให้สถานศึกษาจัดสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียนสำหรับทำกิจกรรมพักผ่อน ให้สะอาด โปร่งด้วย กรณีเป็นสถานศึกษาชนิดต้องจัดแยกห้องน้ำ ห้องสุขาชาย – หญิง ออกเป็นสัดส่วน การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกเวลาราชการ และทั้งในและนอกสถานศึกษา ให้จัดบุคลากรควบคุมดูแลโดยใกล้ชิด

4. กำหนดเวลาปิด เปิดอาคารเรียนและประตูสถานศึกษาให้เหมาะสม โดยให้มีการตรวจตรา ก่อนปิดและเปิดให้รอบคอบถี่ถ้วน

5. จัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมเป็นการเฉพาะ เพื่อให้นักเรียนพนัชปักร่องหรือบุคคลภายนอกด้วยความปลอดภัยและเป็นไปตามระเบียบของสถานศึกษา

6. ห้ามมิให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนอยู่กับนักเรียน ตามลำพังสองต่อสอง ในที่สูงในสถานศึกษา และห้ามบุคลากรของสถานศึกษาทุกคนพาเด็กนักเรียน ออกนอกบริเวณสถานศึกษาสองต่อสองโดยลำพังในทุกกรณี

7. ให้สถานศึกษาจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ ก้าวร้าว ล่อหลวงหรือขอกำเพื่อนไปในทางที่ผิดหรือซบชั่มแหงรังแกผู้อื่นและดำเนินการแก้ไขหรือให้ความช่วยเหลือในการปรับแก้พฤติกรรมเป็นรายกรณี

8. ให้สถานศึกษาควบคุมดูแล สื่อที่ไม่เหมาะสม หรือกระตุ้น หรืออย่างใดให้นำไปสู่การมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ (กรมสามัญศึกษา 2545 : 3 - 4)

นอกจากนี้ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรฐานแนวทางในการแก้ไขนักเรียน ที่มีปัญหาไว้ดังนี้

1. ในกรณีที่มีสิ่งบอกรเหตุ หรือมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความผิดปกติ เช่น นักเรียนมีพฤติกรรมซึ่งเดร็ว ผลการเรียนต่ำ หรือมีข่าวสารหรือข้อมูลที่ส่อหรือซึ่งให้เห็นว่าอาจมีการกระทำล่วงละเมิดทางเพศเกิดขึ้นแก่นักเรียน ให้ผู้บริหารสถานศึกษาคุ้มครอง อาจารย์ที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบหาสาเหตุ ข้อเท็จจริง เพื่อให้ความช่วยเหลือแก้ไขสถานการณ์ตามความเหมาะสมแก่กรณี

2. ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียน ให้สถานศึกษาดำเนินการให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความจำเป็นในทันที รายงานผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยและอาญา กับบุคลากรของสถานศึกษาที่กระทำการ และแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรณีที่ผู้กระทำละเมิดเป็นบุคคลภายนอก

7.2 มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารณรงค์ของกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล ได้กำหนด มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ให้สถานศึกษา ถือปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้สถานศึกษา ครู – อาจารย์ เข้าไปมีส่วนร่วมส่งเสริมบทบาทและความสำคัญ ของพ่อ เมม ผู้ปกครอง เพื่อช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว และชุมชน

2. ให้สถานศึกษาดำเนินการให้ความรู้และสร้างความตระหนักรู้นักเรียน รู้จักคิด และเข้าใจในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รู้จักเคารพและให้เกียรติเพื่อนมนุษย์ด้วย กันทุกระดับวัย สร้างค่านิยมและทัศนคติระหว่างเพศที่ถูกต้อง และมีความเข้าใจในคุณค่า ของวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย รู้จักการวางแผนตัวให้เหมาะสม ไม่มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมสมกับวัยของนักเรียน

3. ให้สถานศึกษาสร้างความสำนึกร่วมและความเข้าใจแก่ ครู – อาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องสิทธิเด็กและหน้าที่ที่เด็กและเยาวชน ต้องปฏิบัติแนวทางในการ ป้องกันแก้ไขและการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ตกอยู่ในสภาพภัยลำบาก เนื่องจากการมี เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

4. ให้สถานศึกษาดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน สถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณรัฐนักเรียน หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ เพื่อประสานความร่วมมือในการป้องกันมิให้ นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

5. ให้สถานศึกษาให้ความรู้ด้านเพศศึกษา โดยบูรณาการให้เหมาะสมกับเพศ และวัย ให้ความรู้ในกระบวนการรังสฤษะตอนสอง การรู้จักหลักเลี้ยงต่อสถานการณ์ที่ล่อแหลมหรือเป็น

อันตราย หรือเสี่ยงต่อการเกิดความเสียหายทางเพศ รวมทั้งการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจาก การถูกล่วงละเมิดทางเพศ

6. ให้สถานศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน เพื่อ พิจารณาแนวโน้มด้านโอกาสและอุปสรรคในการดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ภาคผนัง สดส่อง นักเรียนที่หนีการเรียน หรือใช้เวลาหลังเลิกเรียนไปมั่วสุมในสถานเริงรมย์ หรือ สถานที่ไม่เหมาะสม ศึกษาสภาพแวดล้อมแล้วสดส่องดูแลเพื่อที่ในบริเวณสถานศึกษาที่ เสี่ยงต่อการเกิดปัญหา มีมาตรการควบคุมและรักษาความปลอดภัย และจัดการไม่มีมีจุดอับ หรือเป็นพื้นที่ ล่อแหลมต่อการเกิดปัญหาเหตุอันตราย หรือไม่ปลอดภัย

7. ให้ครู – อาจารย์ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดี หลักเลี้ยงการใช้ความรุนแรงปฏิบัติต่อนักเรียน โดยเข้าใจถึงปัญหาความต้องการและจิตวิทยา ของเด็กและเยาวชนด้วยความมีเมตตาปราชණาดี ความอดทน และความยุติธรรม

8. ให้สถานศึกษาสำรวจและจัดทำข้อมูลกลุ่มนักเรียน ที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น นักเรียน ที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ไม่มีผู้ปกครองดูแล หรือ มีปัญหาทางครอบครัว กลุ่มนักเรียน ที่อยู่ในสภาพเสี่ยงหรือมีสภาพชีวิตที่ล่อแหลมต่อการเกิด ปัญหามีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เช่น มีบิดามารดาแยกกันอยู่ หรือพักร่วมกับบิดามารดา ที่สมรสใหม่ บิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพที่อาจทำให้เกิดความโน้มเอียงให้เกิดความ เสี่ยงหรือมีรายได้ต่ำ และข้อมูลนักเรียนที่อยู่หอพักหรือเช่าที่พักอยู่ตามลำพัง โดยให้มีมาตรการ ในการเฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเหล่านี้โดยใกล้ชิด

9. ให้สถานศึกษาควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมของนักเรียน ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้อยู่ในกรอบของความถูกต้องเหมาะสม และปลอดภัย

10. ให้สถานศึกษาจัดทำระบบและกลไกในการช่วยเหลือดูแลนักเรียน ที่ตกอยู่ใน ภาวะยากลำบาก หรือตกอยู่ในความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด โดยการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียนเพื่อจำแนกกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหา ส่งเสริมกิจกรรมโขมรูม หรือปะซุ่ม ซึ่งจะทำความเข้าใจกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองนักเรียนที่ประสบปัญหา ส่งเสริมกิจกรรม แก้ไขปัญหา และคลี่คลายปัญหาร่วมกัน

11. ในกรณีที่นักเรียน ถูกกระทำละเมิดหรืออยู่ภาวะยากลำบากจากสาเหตุการ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ให้สถานศึกษาให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น โดยศึกษาปัญหาหรือ สาเหตุและให้คำปรึกษา ดูแลรักษาสภาพร่างกายและจิตใจ ประสานงานกับบิดามารดา หรือ

ผู้ปกครอง และจัดส่งสถานพยาบาล สถานที่พักพื้น หรือสถานที่ปลอดภัย เพื่อให้การบำบัด เยี่ยวยา โดยจัดให้มีระบบส่งต่อภายในและภายนอกสถานศึกษา

12. มิให้อ่านักเรียน ที่ประสบปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็น ผู้กระทำผิดที่ต้องลงโทษ โดยต้องไม่ผลักดันออกจากสถานศึกษา แต่ต้องถือว่าเป็นผู้ที่สถานศึกษาต้องเข้ามาให้ความช่วยเหลือ หากมีความจำเป็นต้องพากการเรียนชั่วคราว เนื่องจากผลที่เกิดขึ้น ให้สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและครอบครัวประจำจังหวัด หน่วยงานด้านสังกัด หรือสถานสงเคราะห์ เพื่อส่งนักเรียนที่ประสบปัญหาเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟู เมื่อสภาพร่างกายและจิตใจกลับคืนสู่สภาพปกติและมีความพร้อมแล้ว ให้รับนักเรียนรายดังกล่าวกลับเข้าเรียนในสถานศึกษาตามเดิม (กรมสามัญศึกษา. 2545 : 5 - 7)

สิริก มนีวนิห์ (2545 :ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ให้หลักประกันพื้นฐานเพื่อเด็กไทยในสถานศึกษา 9 ประการ คือ

1. เด็กต้องอยู่ในโรงเรียนอย่างปลอดภัย ไม่ถูกแสวงหาประโยชน์ หรือละเมิดทางร่างกาย ทางเพศ และทางจิตใจ

2. เด็กต้องได้รับการบริการด้านโภชนาการ สาธารณสุขมูลฐาน มีคุณูปารักษาร่างกายในชีวิตและร่างกายตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

3. เด็กต้องได้รับการปกป้องและบำบัดรักษาพันจากภัยยาเสพติดอย่างมุชทั้งปวง และผลกระทบอันเกิดจากสภาพสังคมภายนอก

4. เด็กต้องไม่ถูกลงโทษ โดยทางนักเรียนแก่ร่างกาย จิตใจ และกระทำการโดยปราจัน หรือด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม

5. เด็กต้องไม่ถูกให้ออกจากสถานศึกษา เว้นแต่ได้จดหมายเรียนรู้ที่เรียนซึ่งหมายกำหนดรับ

6. เด็กต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยไม่มีข้อจำกัดทางเชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางร่างกาย สถาปัณญา สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และศาสนา

7. เด็กต้องได้รับสิทธิในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การแสดงออกทางวิชาการ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งไม่ขัดต่อระเบียบกฎหมายและศีลธรรมอันดี

8. เด็กต้องได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย ลิติปัญญา อารมณ์ และสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติ พิการ หรือด้อยโอกาส เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึงพาตนเองได้

9. เด็กต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีคุณธรรม จริยธรรม โดยครูผู้สอนให้วิชาความรู้อย่างเต็มความสามารถ ไม่ปิดบัง เป็นต้นแบบคุณธรรม และเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ประดิษฐ์ สำราญพัฒน์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบร่วมกับ กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินการในโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบร่วมกับต่างกันทางสถิติ ส่วนปัญหาในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบร่วมกับ โรงเรียนมีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่แล้ว พบร่วมกับ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาในการดำเนินการแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางไม่แตกต่างกันทางสถิติ

จรวรยา ดวงแก้ว (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบร่วมกับ

- โดยส่วนรวมแล้วความรู้เรื่องเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับปานกลาง

- โดยส่วนรวมแล้วทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นเชิงบวก

- โดยส่วนรวมแล้วพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับเสี่ยงน้อยที่สุด

4. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (ได้แก่ การดื่มสุรา การเที่ยวสถานเริงรมย์ การอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การดูภาพผู้裸露กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การจับมือถือแขน และการกอดจูบ) มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม (เพศ อายุระดับชั้น และค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬารัตน์ หัวหาญ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางเพศ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบร่วมกับ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีอายุเฉลี่ย 17.3 ปี รายได้เฉลี่ย 1,000 บาทต่อเดือน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 84.6 อาศัยพืชของบิดาและมารดาเป็นเกษตรกร ร้อยละ 48.3 และร้อยละ 44.3 ตามลำดับ ที่พักในปัจจุบัน อยู่กับพ่อ-แม่ ร้อยละ 50.2 มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 49.2 ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษา การคุณกำเนิด และโรคเอดส์ระดับปานกลาง จำนวนร้อยละ 67.1 ร้อยละ 62.2 และร้อยละ 71.0 ตามลำดับ และมีทัศนคติเป็นกลางต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 66.6 โดยที่เคยดื่มสุราอย่างน้อย 73.7 เคยสูบบุหรี่อย่างน้อย 44.7 เคยดูวีดีโอ/โทรทัศน์/ภาพยนตร์ที่ปลุกอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 92.2 เคยอ่านหนังสือที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 91.0 เคยไปเที่ยวคลับ บาร์ หรือสถานเริงรมย์อื่นๆ ร้อยละ 51.4 เคยไปเที่ยวสถานอาบ อบ นวด ร้อยละ 4.6 แหล่งความรู้เรื่องเพศส่วนใหญ่ได้จากเพื่อน ร้อยละ 25.8 โดยมีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก และ/หรือ กับหนูเงินบริการทางเพศ ร้อยละ 40.1 และร้อยละ 21.7 ตามลำดับ

ในด้านพฤติกรรมทางเพศ พบร่วมกับ เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 25.8 เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองร้อยละ 32.7 อายุต่ำสุดในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ 8 ปี ถึงที่สุด 19 ปี อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกโดยเฉลี่ยเท่ากับ 16.1 ปี คู่เพศสัมพันธ์ครั้งแรกส่วนใหญ่คือเพื่อนหญิง ร้อยละ 55.8 เคยใช้การคุณกำเนิดบ้างเป็นครั้งคราวร้อยละ 55.4 และเหตุผลที่ไม่ใช้เพราะคิดว่าเป็นช่วงที่ปลอดภัยร้อยละ 43.8 วิธีคุณกำเนิดที่ใช้ คือ ถุงยางอนามัยร้อยละ 79.2 เคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 3.6 ระยะเวลาจะว่างเพศสัมพันธ์ครั้ง

แรกและครั้งที่สองอยู่ในช่วง 1 เดือน ร้อยละ 13.4 น้อยที่สุด 1 วัน และนานที่สุด 4 ปี เพศ สัมพันธ์ครั้งสุดท้ายที่ผ่านมาส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1 - 2 เดือน ร้อยละ 13.4 เวลาที่สุด 1 วัน และมากที่สุด 2 ปี โดยร้อยละ 43.7 มีเพศสัมพันธ์ในช่วง 1 เดือนก่อนการตอบแบบสอบถาม

อุษณี ลักษณาธิ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ทฤษฎี แรงจูงใจเพื่อการป้องกันโรคร่วมกับกระบวนการกรุ่นในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ทางเพศ สัมพันธ์ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดลำปาง พบร่วมกับการทดลอง กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลง การประเมินขั้นตราย ซึ่งประกอบด้วย การรับรู้ความรุนแรง ของโรคเอดส์และการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค การประเมินการเผชิญปัญหาซึ่งประกอบด้วย ความคาดหวังในความสามารถของตน ความคาดหวังในประสิทธิผลพฤติกรรมบังคับ และความคาดหวังในความสามารถของคน อีกทั้งความคาดหวังในประสิทธิผลของ พฤติกรรมบังคับไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ รายได้ที่พากาศัย ความสัมพันธ์กับบิดา ความสัมพันธ์กับมารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมบังคับการติดเชื้อโรคเอดส์ การมีคุณรัก ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับคนรัก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ การรับรู้โอกาสเสี่ยง ของการเกิดโรค ความคาดหวังในความสามารถของตน ความคาดหวังในประสิทธิผลของ พฤติกรรมบังคับไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ รายได้ที่พากาศัย ความสัมพันธ์กับบิดา ความสัมพันธ์กับมารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมบังคับการติดเชื้อโรคเอดส์ การมีคุณรัก ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับคนรัก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กองพล สาระภูริ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของเจ้าหน้าที่ ตำรวจที่มีต่อการป้องกันและการแก้ปัญหาการระบาดของสารเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย

- ผลการสำรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจนักเรียนและสารเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย เป็นนักเรียนชาย สาเหตุจากการอยากรถลง เพื่อนช่วยและปัญหาทางครอบครัว สารเสพติดที่นักเรียนและบุคคลภายนอกนำมาเข้ามา คือ ยาบ้า บุหรี่ สารระเหย และเหล้าเบียร์ เมื่อทางเจ้าหน้าที่จับได้ก็จะถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย กิจกรรมต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจนัดขึ้นเพื่อรอนองค์ในกรณีการต่อต้านน้องกันและปราบปรามนั้น ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสาร และอบรมนักเรียนในโรงเรียนให้ทราบถึงโทษภัย และอันตรายจากสารเสพติด

2. ผลการสำรวจของบุคลากรในโรงเรียน พบร้า ผู้ที่ติดสารเสพติดในโรงเรียน ส่วนมากเป็นนักเรียนชายทุกโรงเรียนทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมีปัญหาเรื่องการระบาดของสารเสพติด ลักษณะของปัญหาที่มีปัญหาน้ำอ้อยแต่เมื่อเวลาเนิ่นๆ ลดลง สารเสพติดที่ระบาดเข้าในโรงเรียน คือ ยาบ้า กัญชา บุหรี่ สารระเหย และเหล้าเบียร์ ตามลำดับ แหล่งมาสู่ ในการเสพสารเสพติดส่วนมากเป็นห้องน้ำ ห้องส้วม ตามร่วมน้ำ และบริเวณชายป่าอนกั้วโรงเรียน

3. สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหาระบาดของสารเสพติดของเจ้าน้ำที่ติดรา鸠 โดยภาพรวมแล้วการดำเนินงานด้านสารเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสารเสพติดก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

4. แนวปฏิบัติและการดำเนินงานในสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการระบาด และการป้องกันสารเสพติดของบุคลากรในโรงเรียน โดยภาพรวมแล้วการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่น การปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวง ทบวง กรม รวมทั้งการจัดทำแผนป้องกันการระบาดของสารเสพติดทุกปีการศึกษา และการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อรอนรงค์ต่อต้านยาเสพติด เช่น การจัดทำป้ายนิเทศ การอบรม การประชุม เป็นต้น

5. ปัญหาในการปฏิบัติและการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันการระบาดสารเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมแล้วมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่การปฏิบัติที่มีปัญหามากนั้น คือ ขาดการวางแผนที่ดี นักเรียนไม่ใจต่อภัยธรรมรณรงค์ต่อต้านสารเสพติด อาจารย์ฝ่ายปกครองไม่สนใจหรือให้ความสำคัญน้อยไป หรือหย่อนยานในการควบคุม พฤติกรรมของนักเรียนให้อ่ายในกฎระเบียบข้อบังคับของทางโรงเรียน เป็นต้น

ชุมย์พร อันด้อน (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการติดสารเสพติดของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบร้า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารเสพติด ได้แก่ ปัจจัยภูมิหลัง (ด้านเพศ อายุ บุคคลที่เยาวชนอาศัยอยู่ด้วย สถานภาพการสมรสของบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา สถานภาพทางการเงินของครอบครัว การมีรายได้ของเยาวชน การมีเพื่อนที่ติดสารเสพติด)
2. ชนิดของสารเสพติดที่เยาวชนในกรุงเทพมหานครติดสูงสุด คือ บุหรี่ รองลงมา คือ เยโรอีน และสูบ

ปัจจัยที่มีผลต่อการติดบุหรี่ที่สำคัญ คือ ภูมิหลัง ความรู้สึกผูกพันกับเพื่อน ความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดา ความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน ความยึดมั่นต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ ความเชื่อในบรรทัดฐานและค่านิยม ทัศนคติที่มีต่อสารเสพติด

ปัจจัยที่มีผลต่อการติดยาโกรอิน คือ ภูมิหลัง ความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน ความยึดมั่นต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ ทัศนคติที่มีต่อสารเสพติด

ปัจจัยที่มีผลต่อการติดสูบฯ คือ ภูมิหลัง ความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดา ความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน ความยึดมั่นต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ ความเชื่อมั่นในบรรทัดฐานและค่านิยม ทัศนคติที่มีต่อสารเสพติด

ปัจจัยด้าน ๆ ที่นำมาศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดสารเสพติดของเยาวชนซึ่งมีข้อเสนอแนะว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเยาวชนจะต้องส่งเสริมเยาวชนให้มีความรู้สึกผูกพันกับครอบครัวกับโรงเรียน ประพฤติดตามบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคม และมีความยึดมั่นต่อการกระทำที่สังคมยอมรับการประชาสัมพันธ์รณรงค์เรื่องยาเสพติดให้รณรงค์ในเรื่องโทษพิษภัยของบุหรี่เป็นหลัก ส่วนในเรื่องการจับกุมผู้กระทำการผิดตามกฎหมายยาเสพติด ควรประกาศให้ประชาชนทราบถึงอัตราโทษที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับ ตามกฎหมายจะดีกว่าประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงราคายาประมาณของยาเสพติดที่จับกุมได้

ชุตima ศรีแก้วนวล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเบรี่ยบเที่ยบ ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษาผู้หญิงในเขตเมืองบุรี พบร่วม ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของนักศึกษาผู้หญิงในเขตเมืองบุรี พบว่า ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของนักศึกษาผู้หญิงในเขตเมืองบุรี พบร่วม ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของนักศึกษาผู้หญิงในเขตเมืองบุรี พบว่า ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานตามตัวแปรต่าง ๆ พบร่วม

1. วัยผู้ใหญ่มีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานไม่แตกต่างกับวัยรุ่น
2. เพศชายมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานสูงกว่าวัยผู้หญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. บุคคลที่มีการยอมรับในระเบียบประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศสูงมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานต่ำกว่าบุคคลที่มีการยอมรับในระเบียบประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศปานกลาง และต่ำ อายุร่วมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บุคคลที่มีการยอมรับในระเบียบประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศปานกลาง มีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์

ก่อนการเด่งงานต่ำกว่าบุคลที่มีการยอมรับในระเบียบประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเรื่องความมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศตัว อาย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิชากร กันนะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา เทศกาลศึกษา ๖ พบร้า ยาเสพติดที่พบมากในโรงเรียน คือ บุหรี่ สำหรับการดำเนินกิจกรรมป้องกันยาเสพติดนั้น ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู – อาจารย์ มีสมาคมผู้ปกครองนักเรียน และกรรมการศึกษาโรงเรียน กิจกรรมป้องกันยาเสพติดที่จัดมาก คือ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และจัดทำน้ำยานิเทศ แนวทางในการดำเนินการป้องกันนั้นยังคงให้มีคณะกรรมการอันประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย สำหรับกิจกรรมป้องกันยาเสพติดนั้น ควรให้มีการสอนสอดแทรกในทุกวิชา เชิญวิทยากรมาบรรยาย จัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด รวมรื่น เอื้อต่อการป้องกันยาเสพติด ครู - อาจารย์ทุกคน ต้องช่วยสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมนั้นทนาการ

ธนาดล เพมพัฒน์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของวัยรุ่นหญิงในจังหวัดอ่างทอง พบร้า ปัจจัยที่มีผลให้วัยรุ่นหญิงในจังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่เสพและติดยาเสพติด คือ การคบเพื่อน ความต้องการมีประสิทธิภาพในการทำงาน ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด และสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย และส่วนใหญ่จะเริ่มใช้ยาเสพติดเมื่อมีอายุระหว่าง 13 - 15 ปี โดยมีเพื่อนเป็นผู้ชักชวนให้เสพ สิ่งเสพติดที่มากที่สุด คือ สรุรา และยาบ้า ตามลำดับ

นงคราญ ณรงค์ศักดิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ สรุปสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการสำรวจเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดของนักเรียน พบร้า มีการใช้บุหรี่มากที่สุด รองลงมาคือ แอมเฟตามีน สารระเหย สรุรา สาเหตุการเพริ่งบาดนักเรียนเกินครึ่งนำมายาเสพในโรงเรียน โดยเฉพาะในห้องส้วมมีการม้วนสุมมากที่สุด มีการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดโดยการสอนความรู้และวิธีป้องกันยาเสพติดในการเรียนการสอน มีการจัดป้ายประกาศข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีการพัฒนาความรู้พื้นฐาน การป้องกันยาเสพติดให้แก่บุคคล แก่นนำนักเรียน มีการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้วย การพัฒนาสภาพแวดล้อม และ

โครงการให้เหมาะสมกับการเรียนรู้และพัฒนาการ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาการแก่นักเรียนมีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ มีการนิเทศ ติดตามผล และส่วนใหญ่ เมื่อพบนักเรียนใช้ยาเสพติด จะใช้วิธีการตักเตือน ตลอดจนมีการจัดรณรงค์ป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียน สำหรับปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนที่พบ คือ ความเหมาะสม ของสื่อในการให้ความรู้ การผลิตสื่อการเรียนการสอนสื่อเผยแพร่เพื่อการรณรงค์ที่ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพ การดูแลสถานที่ ลับตาที่เข้าต่อการเสพยาเสพติด งบประมาณในการดำเนินงานและการวิเคราะห์นำเสนอเหตุที่ทำให้เด็กติดยาเสพติด

นิภาตัตน์ จำสมบูรณ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมเสียงต่อยาเสพติดมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบร่วมกับ ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจในอันตราย และพิษภัยของยาเสพติดที่มีต่อสุขภาพเป็นอย่างดี รวมทั้งทราบถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นอย่างดีด้วยเช่นกัน และจากแนวโน้มของข้อมูลนี้ชี้แนะให้เห็นว่าความรู้ในเรื่องยาเสพติด และพฤติกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับยาเสพติดไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อมของนักเรียนกลุ่มนี้จะได้มาจากครอบครัว โรงเรียน และสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ เป็นต้น ผลกระทบจากการวิเคราะห์การจำแนกพหุเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ปรากฏว่า เพศ การศึกษาของมารดา รายได้ของนักเรียน และลักษณะของชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อทำให้เกิดความแตกต่างในระดับความรู้เรื่องยาเสพติดของนักเรียน ในขณะที่ปัจจัยในเรื่องเพศ อายุ การศึกษาของมารดา รายได้ครอบครัว กลุ่มเพื่อน อาชีพ บิดาและลักษณะการพักอาศัยที่มีต่อความแตกต่างในพฤติกรรมเสียงต่อยาเสพติดของนักเรียน

ประภาวดี ฐานรานนท์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับข่าวสาร การจดจำสาร และการเลียนแบบพฤติกรรมต่อต้านยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโครงการป้องกันยาเสพติดจัสด์เซ็น ในเขตกรุงเทพมหานคร นักเรียนจำนวน 450 คน พบร่วมกับ การเปิดรับข่าวสาร การจดจำสาร และการเลียนแบบพฤติกรรมต่อต้านยาเสพติด ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม มีความสัมพันธ์กับการจดจำสารและการเลียนแบบพฤติกรรมต่อต้านยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เยาวภา ผลกันหา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการรับรู้อันตรายและสถานการณ์ การใช้ยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาล จังหวัดลำปาง พบร่วม กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อันตรายของยาบ้าอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 58.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 38.4 ระดับน้อย ร้อยละ 3.4 ส่วนการรับรู้สถานการณ์การใช้ยาบ้าในโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เคยเห็นบุคคลเสพยาบ้า ซึ่งเป็นเพื่อนในโรงเรียน ร้อยละ 14.2 เพื่อนนอกโรงเรียน 22.4 เคยเห็นการเจกจ่ายยาบ้าในโรงเรียน ร้อยละ 9.7 และเคยเห็นอาการของผู้เสพยาบ้า ร้อยละ 14.8 ทราบว่า มีการซื้อขายยาบ้าในโรงเรียน ร้อยละ 40.9 และมีความเห็นว่าสถานการณ์การใช้ยาบ้าในโรงเรียนลดลง ร้อยละ 32.1 การทดสอบสัมพันธ์ พบร่วม จำนวนแหล่งที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกรดเฉลี่ย และเขตที่ตั้ง ที่พักอาศัย มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้อันตรายของยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) การได้รับข้อมูลข่าวสารบ่อยที่สุดจากบุคคลต่าง ๆ และเพศ มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้อันตรายของยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยมีแนวโน้มว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากแหล่ง มีเกรดเฉลี่ยสูง มีที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยแหล่ง มีเกรดเฉลี่ยต่ำ มีที่พักอาศัยในเขตอื่น ๆ ได้รับข้อมูลข่าวสารบ่อยที่สุดจากบุคคลอื่น และเป็นเพศชาย ส่วนระดับการศึกษา และอาชีพของบิดา มาตรดำเนินการไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้อันตราย

รัฐพล อินทรవิชัย (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพชีวิตของผู้เสพยาบ้าและบุตรที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมการเสพยาบ้า พบร่วม

1. สภาพชีวิตของผู้เสพยาบ้า กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 14 - 38 ปี การศึกษาตั้งแต่ ป. 4 จนถึงระดับปริญญาตรี อาชีพที่พบมีทั้งนักเรียน ทำงานกลางคืน ขับรถบรรทุก ใช้แรงงานรับจ้างทั่วไปเป็นพนักงานบริษัท และโรงงานทำกิจการส่วนตัวและว่างงาน ส่วนใหญ่เป็นสีด มีรายได้และฐานะครอบครัวที่แตกต่างกัน ปานกลาง และยากจนครึ่งหนึ่ง ของกลุ่มตัวอย่างมีพ่อแม่อายุร่ำร่างหรือพ่อแม่เสียชีวิต ส่วนใหญ่ไม่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับพ่อแม่และพี่น้องหรือบุคคลที่อาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัวส่วนใหญ่เป็นแบบปล่อยอยู่อาศัย ทั้งที่มีขอบเขตและสัดส่วนชัดเจนและแบบไม่มีขอบเขตและสัดส่วนที่ชัดเจน เช่น ลัม แฟลต ชุมชนแออัด การรับประทานอาหาร สามารถในครอบครัวส่วนใหญ่ต่างคนต่างกันก่อนเสพยาบ้า สุขภาพโดยรวมปกติ หลังจากเสพยาแล้วเริ่มมีอาการเจ็บป่วยมากขึ้น ส่วนใหญ่คิดว่าตนเองปลดภัยในชีวิตและหายพยัศินในระดับพอสมควรกิจวัตรประจำวันพบว่าก่อนเสพยาบ้ามีเวลาส่วนใหญ่อยู่ที่ 1. การเรียน 2. การทำงานช่วยกลางคืน 3. การขับปี่เดินทาง 4. การ

ไปทำงานเข้าเย็นกลับและกลุ่มว่างงานไม่แน่นอนกิจกรรมที่เปลี่ยนแปลงหลังสเปีย์ คือ การพักผ่อน การรับประทานอาหาร การเปิดรับสื่อมวลชน พบว่า โทรศัพท์คือสื่อมวลชนที่เปิดรับมากที่สุด รองลงมาคือหนังสือพิมพ์และวิทยุตามลำดับ ก่อนสเปีย์ได้รวมมีความพึงพอใจกับชีวิตของตนหลังสเปีย์จนติดแล้วทำให้เสียใจกับพฤติกรรมของตนที่ก่อความเดือดร้อนทำให้พ่อแม่เสียใจ ผิดหวัง และเสียอนาคตเป็นอย่างมากในชีวิตและการพัฒนาตนเอง โดยรวมมีความหวังและฝันแต่ไม่มีการพัฒนาตนเองให้ความหวังเป็นจริง ส่วนหนึ่งของอุปสรรคคือ ยาบ้า

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมการเสพย์ยาบ้า ปัจจัยนำ ได้แก่ สภาพปัญหาครอบครัว ความเข้าใจ และความรู้สึกนึกคิดที่ผิดและการมีความรู้เกี่ยวกับยาบ้า น้อย ปัจจัยเชื้อ先天อย ได้แก่ สภาพการณ์ที่อยู่ใกล้กับยาบ้า การเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้เสพย์ผู้ชาย ผู้ผลิตยาบ้า และการขาดความเชื่อถือศรัทธาต่อขั้นตอนการปราบปรามยาบ้า ปัจจัยเสริม แรง ได้แก่ ปัจจัยเสริมแรงงานทั้งสื่อมวลชน และสื่อโฆษณา โดยมีทั้งแรงเสริมด้านบวก และลบ

3. พฤติกรรมการเสพย์ยาบ้า ส่วนใหญ่เริ่มใช้ยาบ้าเมื่ออายุต่ำกว่า 18 ปี และเคยใช้ยาเสพติดชนิดอื่น ๆ มาก่อน ได้แก่ บุหรี่ สาหร่าย กัญชา และไฮโคน จุดเริ่มต้น และการรู้จักกับยาบ้าแบ่งเป็นจากภายในบ้าน ชุมชน โรงเรียน และที่ทำงาน ทั้งนี้โดยอาศัยการเรียนรู้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า ภาระข้อหาและที่มาของยาบ้ามาจาก 3 แหล่ง คือ จากเพื่อน ผู้ชายรายย่อย และผู้ชายรายใหญ่ วิธีการเสพย์พบได้ 4 วิธี คือ การดูดควันระเหย พบมากที่สุด สูบ กิน และฉีด ปริมาณและความถี่ขึ้นกับวิธีการเสพย์สถานที่เสพย์จะพวยยาม หนาที่ปกปิดมิดชิดมากที่สุด การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังสเปีย์ติดยาบ้าได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพร่างกาย ด้านพฤติกรรมสังคม ด้านนิสัย อารมณ์ และความประพฤติ และด้านจิตประสาท ทั้งนี้ จะมากน้อยขึ้นกับปริมาณและระยะเวลาที่เสพย์ยาบ้าผ่านมา

วิศรา เพียงสุข (2540 : บทคัดย่อ) "ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเสพย์ยาบ้าของเยาวชน : ศึกษาเปรียบเทียบเยาวชนในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านอุเบกษา , บ้านปราณี และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร คือ การมีเพื่อนสนิทที่เสพยาบ้า ทัศนคติต่อการเสพย์ยาบ้า การเห็นคุณค่าในตนเอง ความก้าวหน้า การควบคุมตนเอง และความสัมพันธ์กับมารดา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพย์ยาบ้า และสามารถจำแนกเยาวชนที่มีพฤติกรรมการเสพย์ยาบ้า และไม่เสพยาบ้าได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0001 โดยการมีเพื่อนสนิทที่เสพยาบ้า และความ

ก้าวร้าว มีความล้มพ้นธุรกิจทางด้านการบริการกับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ส่วนทัศนคติต่อการเสพยาบ้า การเห็นคุณค่าในตนเอง การควบคุมตนเอง และความสัมพันธ์กับมารดา มีความลื้นช์ทางด้านลบกับพฤติกรรมการเสพยาบ้า และจากตัวแปรทั้ง 6 ตัว มีตัวแปรที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการจำแนกกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเสพยาบ้า และไม่เสพยาบ้า 4 ตัวแปร ได้แก่ การมีเพื่อนสนิทที่เสพยาบ้า การเห็นคุณค่าในตนเอง และความก้าวร้าว

กาญจนा ปภิญหด (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและอำนาจแห่งตน ในกระบวนการคุณทางสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เสียงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบร่วมกับ นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่เสียงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ความเชื่ออำนาจควบคุมภายในทางสุขภาพ และค่านิยมเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศที่เป็นเสรีนิยมในระดับปานกลาง เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบร่วม ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เป็นเสรีนิยมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมที่เสียงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนความเชื่ออำนาจควบคุมทางสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสียงอย่างไม่มีนัยสำคัญ ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมเสียงได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เป็นเสรีนิยม แต่สามารถอธิบายเป็นผันแปรของพฤติกรรมเสียงต่อการติดเชื้อโรคได้ร้อยละ 4.0 เท่านั้น ดังนั้น คงจะมีอีกหลายปัจจัยที่จะสามารถทำนายพฤติกรรมที่เสียงต่อการติดเชื้อโรคได้มากกว่านี้

ขวัญชนก ศิริวัฒนาภรณ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงโดย สนใจสังกัดศูนย์การศึกษากองโรงเรียน จังหวัดอุดรธานี พบร่วม กลุ่มตัวอย่างเดยร่วมเพศร้อยละ 25.4 อายุเฉลี่ยของการร่วมเพศครั้งแรก คือ 17.27 ปี คู่ร่วมเพศส่วนใหญ่เป็นคู่รัก จำนวนคู่ร่วมเพศ 1 - 2 คน ความถี่ของการร่วมเพศเป็นครั้งคราว (1 - 2 ครั้งต่อเดือน) และยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยร่วมเพศร้อยละ 29.1 เคยตั้งครรภ์ ซึ่งในกลุ่มตั้งครรภ์ร้อยละ 65.5 เคยทำแท้ง สำหรับการคุมกำเนิดส่วนใหญ่ใช้เป็นบางครั้ง เหตุผลที่ไม่ใช้ เพราะคิดว่าเป็นช่วงที่ปลอดภัยไม่ทำให้ตั้งครรภ์ วิธีการคุมกำเนิดที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ใช้ คือ ถุงยางอนามัยซึ่งใช้เป็นบางครั้ง จึงพบว่าร้อยละ 25.5 ของกลุ่มตัวอย่างที่เคยร่วมเพศเคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำหรับการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองพบว่าร้อยละ 31.2 เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง โดยความถี่

ของการกระทำนาน ๆ ครั้ง (น้อยกว่าเดือนละครั้ง) สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ ความรู้เรื่องโรคเอดส์ ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรส ที่พักอาศัย ความมีอิสระในการออกจากที่พักอาศัย การมีภรรยา การดื่มสุรา การใช้สื่อปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ การมีเพื่อนสนิทที่เคยร่วมเพศ สถานภาพสมรสของบิดา มารดา และการปรึกษาปัญหาครอบครัว

จรินทร์ ไตรพิพัรัศ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงสร้างทางสังคม ของโรงเรียนกับการเผยแพร่องค์ความรู้ ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดใกล้กรุงเทพมหานคร พบร่วม โครงสร้างทางสังคมซึ่งในที่นี้หมายถึง การจัดระเบียบทางสังคม คือ การจัดระบบฐาน และการจัดระเบียบความแตกต่างของโรงเรียนมีผลต่อระบบความสัมพันธ์ระหว่างเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครู เป็นระบบความสัมพันธ์แนวตั้งเป็นแบบสั่งการครูทำงาน เฉพาะหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพิกเฉยต่อปัญหายาน้ำและปัญหาอื่นๆ ความสัมพันธ์ระหว่าง ครูกับนักเรียนเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ครูมีอำนาจเจตนาจากการเปิดเสร็จ โดยปราศจากการตรวจสอบ การควบคุมทางสังคมที่ครูมีต่อนักเรียนเป็นการควบคุมบังคับจากภายนอก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครูเป็นระบบความสัมพันธ์แนวราบระหว่างครูในหมวดวิชาหรืองานเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ ครูทำงานหน้าที่เฉพาะอย่าง

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน มี 5 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์แบบยอมรับผู้ที่ฝ่าฝืนระเบียบของโรงเรียนได้ แบบยอมรับและเกรงกลัวกันแบบกลุ่มมาเพียงแบบแบนเอื้ออาทรกันในกลุ่ม ในขณะที่นักเรียนถูกกระทำจากการจัดระเบียบทางสังคม และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียน มีการทำลายระเบียบ ยอมรับการฝ่าฝืนระเบียบ มีการต่อรอง หลบครู่ไปมัวสุมตามห้องน้ำและมุมปลดล็อก ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดังกล่าวมีผลต่อระยะห่างทางสังคมระหว่างครูกับนักเรียน ครูไม่อาจใจใส่ไม่ใกล้ชิด ขาดความรักและความเอื้ออาทรต่อนักเรียน ขาดการควบคุมจากภายนอก การควบคุมบังคับจากภายนอกไม่ได้ผลมีผลให้นักเรียนบางคนได้ยาน้ำมาใช้เข้าไปติดยาน้ำ และนำมاءเพร่ระบาดใน โรงเรียน

จุติมา เพชรัตน์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปิดวัสดุนังสือ การตูนญี่ปุ่นที่มีเนื้อหาทางเพศของเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครกับทัศนคติต่อเพศสัมพันธ์ พบร่วม

1. จากการวิเคราะห์การเปิดรับหนังสือการ์ดูนญี่ปุ่นที่มีเนื้อหาทางเพศของเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบร้า เด็กวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่จะเคยอ่านหนังสือการ์ดูนญี่ปุ่นประเภทนี้ ทั้งนี้ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะมีความถี่ในการอ่านหนังสือการ์ดูนญี่ปุ่นเหล่านี้คือแล้วแต่โอกาสและสถานที่ได้ก่ออ่านได้หมด และมีความชอบที่จะอ่านหนังสือการ์ดูนญี่ปุ่นดังกล่าว

2. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสือการ์ดูนญี่ปุ่นประเภทนี้ กับทัศนคติของเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่น พบร้า เพศต่างกันที่อ่านหนังสือการ์ดูนญี่ปุ่นเหล่านี้ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต้านเพศศึกษาทั่วไป แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต้านการใช้ชีวิตคู่ของผู้หญิงและผู้ชาย ด้านพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ และสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ อิกทั้งประเภทของดวงเรียนที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องเพศศึกษาทั่วไป และการใช้ชีวิตคู่ของผู้หญิงและผู้ชาย แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศและสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ นอกจากนี้อายุของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องเพศศึกษาทั่วไป และด้านการใช้ชีวิตคู่ของผู้หญิงและผู้ชาย แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศและสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ และนักเรียนที่เคยอ่านและไม่เคยอ่านหนังสือการ์ดูนไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ แต่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องเพศศึกษาทั่วไป การใช้ชีวิตคู่ของผู้หญิงและผู้ชายและสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ ส่วนโรงเรียนแต่ละแห่งมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องเพศศึกษาทั่วไป การใช้ชีวิตคู่ของผู้หญิงและผู้ชายแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศและสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ อิกทั้งโรงเรียนประเภทสอนศึกษา โรงเรียนชายล้วนและโรงเรียนหญิงล้วนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต้านการใช้ชีวิตคู่ของผู้หญิงและผู้ชายแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องเพศศึกษาทั่วไป

ชลลดา สมุทรพงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการสือสารในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบร้า

1. ปริมาณการเปิดรับข่าวสารของนักเรียนอาชีวศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด สรุปปริมาณการเปิดรับข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติและทักษะการปฏิเสธในการป้องกันยาเสพติด

2. นักเรียนอาชีวศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. มีทัศนคติในการป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน สรุบทักษะการปฏิเสธและการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนอาชีวศึกษาในสถานศึกษารัฐบาลและเอกชน มีทักษะการปฏิเสธในการป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน สรุบทศนคติและการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน
4. ผู้ที่เลือกปรึกษาปัญหาเป็นคนแรก และงานที่มุ่งหวังมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันยาเสพติด แต่เป็นความสัมพันธ์ในเชิงลบ
5. เพศ สาขาวิชา ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัว สภาพครอบครัว และการใช้เวลาว่าง มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการป้องกันยาเสพติด
6. สภาพครอบครัวความสัมพันธ์ในครอบครัว การใช้เวลาว่าง และการศึกษาสูง สุดที่มุ่งหวัง มีความสัมพันธ์กับทักษะการปฏิเสธในการป้องกันยาเสพติด
7. เพศ และสาขาวิชา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด สร้างงานที่มุ่งหวังและผู้ที่เลือกปรึกษาปัญหานานแรกมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด
8. เมื่อใช้วิธีการวิเคราะห์ถอดถอนพหุคุณ พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะการปฏิเสธได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การศึกษาสูงสุดที่มุ่งหวังและความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางบวก สรุอายุและทัศนคติในการป้องกันยาเสพติดมีความสัมพันธ์ในทางลบ
9. เมื่อใช้วิธีการวิเคราะห์ถอดถอนพหุคุณ พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด “ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันยาเสพติด และสาขาวิชาที่ศึกษา

นรลักษณ์ เอื้อกิจ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประลิทธิผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อพุทธิกรรมการป้องกันภัยยาเสพติดสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ภายหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีพุทธิกรรมทางเพศที่เหมาะสมความตระหนักในตนเอง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิเสธ และพุทธิกรรมการป้องกันตนเอง เพื่อหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงควรพิจารณานำโปรแกรมการ

พัฒนาทักษะชีวิตต่อพหุคุติกรรมการป้องกันภัยมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนร่วมกับการจัดกิจกรรมเสริมอื่น ๆ

ประทุม นวลเจีย (2541 : บพคดยอ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพย์ติดของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ลังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพย์ติดของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ได้ดำเนินการทุกมาตราการทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้ และวิชาการ ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพย์ติด ด้านบรรยายกาศและสัมมนา แลดูนการติดตามและประเมินผล ปัญหาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพย์ของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่มีปัญหาระดับปานกลาง ถึงระดับมากที่สุด และมีหลายมาตรการที่มีปัญหามากถึงมากที่สุด คือ บุคลากรขาดความรู้ ความสามารถ ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพย์ติด สื่อ และนวัตกรรม เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพย์ติดไม่เพียงพอ และงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพย์ติดในทุก ๆ ด้านยังไม่เพียงพอ

ไสวัตน์ กลับวิลา (2541 : บพคดยอ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา จำนวน 150 คน พบว่า ความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดา ความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน การคนเพื่อนที่ติดยาเสพติด การยับยั้งภายใน ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

อุษา รัตนภาสุร (2541 : บพคดยอ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง (บ้านปราณี) พบว่า การมีโอกาสไปเที่ยวด้วยกันทั้งครอบครัว การพบปะติดต่อกับกลุ่มเพื่อนการถูกจับกุมของกลุ่มเพื่อน และข้อหาที่ถูกจับกุมของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชนหญิง ในขณะที่การศึกษาของบิดามารดา การศึกษาของเด็กและเยาวชนหญิง ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว และการคบเพื่อส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการเสพยาเสพติด

เกตุแก้ว รักษาชาติ (2542 : บพคดยอ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมองตนเองของเยาวชนที่ติดยาสเปิด : ศึกษารณ์สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่า ความล้มเหลวของเด็กและเยาวชนในสังคมไทย ของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนชายและเยาวชนหญิงที่ติดยาเสพติดที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบกันนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ

1. เยาวชนที่มีการศึกษาสูงมีการมองตนเองแตกต่างจากเยาวชนที่มีการศึกษาต่ำ โดยที่เยาวชนที่มีการศึกษาต่ำมีการมองตนเองด้านร่างกายสูงกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เยาวชนที่มีระยะเวลาในการเสพยาเสพติดต่ำกว่า 2 ปี มีการมองตนเองแตกต่างจากเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเสพยาเสพติดสูงกว่า 2 ปี โดยเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเสพยาเสพติดต่ำมีการมองตนเองในด้านร่างกาย ด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านที่เกี่ยวกับการติดยาเสพติดสูงกว่าเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเสพยาเสพติดสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เยาวชนที่กระทำผิดครั้งแรกมีการมองตนเองแตกต่างจากเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ โดยเยาวชนที่กระทำผิดครั้งแรกมีการมองตนเองสูงกว่าเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิรัฐ ถนอมสิงห์ (2542 : บพคดยอ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทยาบ้า ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่า ปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับยาเสพติด ประเภทยาบ้าของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยจากตัวเยาวชนเอง

กรรณวิชาการ (2543) ได้รายงานการวิจัย การศึกษาสภาพแวดล้อม และพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กไทย กรรณ์ศึกษาสภาพแวดล้อม และพฤติกรรมของนักเรียนที่มีผลการเรียนและความประพฤติ พบว่า การอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมสนับสนุนด้านการเรียนรู้ ของผู้ปกครองและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ผลงานให้นักเรียน เป็นผู้มีความประพฤติ และผลงานดีเด่นด้านการศึกษาเล่าเรียน ด้านความประพฤติ และด้านกิจกรรม ประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพครอบครัวของนักเรียน ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ และเลี้ยงดูแบบให้ความรักเป็นครอบครัวที่อบอุ่น ดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ทั้งในด้านการเรียน ความประพฤติและทุกๆสุขของนักเรียน โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่จะประพฤติดีเป็นแบบอย่างที่ดี อบรมสั่งสอนด้วยเหตุผล ไม่ใช้ความรุนแรง คอยให้กำลังใจและช่วยในการสำเร็จ ของบุตร จึงมีผลต่อคุณลักษณะของนักเรียนให้เป็นผู้มีความประพฤติดี และผลการเรียนดี

2. สภาพแวดล้อมของโรงเรียน พบร้า กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นส่วนใหญ่เป็น การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านภาษา และวัฒนธรรม ด้านวิทยาศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งด้านวิชาการ ความประพฤติ และการแสดงออกตามสภาพแต่ละโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนและความ ประพฤติดีอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข

3. ครูที่นักเรียนประทับใจ พบร้า คุณดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิดให้ ความรักความอบอุ่น สร้างเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานักเรียน ให้เป็นบุคคลที่มี คุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และ มีวิธีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยฝ่ายกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะ ดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพลัง地貌ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อ ผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปัจจัยเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการ ระบาดของยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิด จากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง ของทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครุภุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญ ในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มี ต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

ประภาพร ผูกพันธ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปรับตัวของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ศูนย์บำบัดรักษาฯยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 16 – 18 ปี อายุโดยเฉลี่ย 17.08 ปี สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่าเกณฑ์ โดยมีรายได้เฉลี่ย 12,941 บาท ต่อเดือน บิดามีอาชีพค้าขาย ส่วนใหญ่เสพยาเสพติดชนิดเดียวฯยาเสพติดที่ใช้เสพมากที่สุด คือ ยาบ้า และเริ่มเสพยาเสพติดจนกระทั่งถึงเข้ารับการบำบัดรักษามากกว่า 1 ปี ระยะเวลาโดยเฉลี่ย 2.19 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล ต้องจ่ายค่ารักษาเองทั้งหมด

2. การปรับตัวของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด โดยรวมมีการปรับตัวปานกลาง การปรับตัวด้านสรีรวิทยาสูง ไม่มีอาการเบื่ออาหาร คลื่นไส้อาเจียน มีการออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจอย่างสม่ำเสมอ ไม่มีอาการห้องผูก มีเพียงอาการง่วงนอนเรื่องซึ่งตลอดเวลา เท่านั้นที่มีอาการปรับตัวต่ำ ส่วนการปรับตัวด้านอัตโนมัติทัศน์ภาพรวมมีการปรับตัวปานกลาง โดยมีความรู้สึกว่าการเลิกยาเสพติดจะทำให้ร่างกายแข็งแรงเหมือนเดิม แต่ยังรู้สึกว่าหน้าตา ของตนของมองดูทรุดโทรม มีการปรับตัวด้านความมั่นคงในตนของสูงเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังรู้สึกว่าไม่อยากให้ใครถามเรื่องติดยาเสพติด การปรับตัวด้านอุดมคติในตนของ พบร่วม มีการปรับตัวสูง แต่ยังมีความรู้สึกว่าคนในครอบครัวเคยจ้องจับผิดการกระทำของตนของ และถ้าติดยาเสพติดก็เข้ารับการรักษาใหม่ได้ รู้สึกสับสนไม่รู้ว่าจะทำอะไรเมื่อได้กลับบ้าน ด้านศีลธรรม จรรยา และจิตวิญญาณ ในภาพรวมมีการปรับตัวสูงเช่นกัน แต่ยังรู้สึกว่าเป็น เป็นภาระของครอบครัวทั้งเรื่องชีวิตส่วนตัวและเศรษฐกิจ การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ใน ภาพรวมมีการปรับตัวสูง แต่มีการปรับตัวต่ำในเรื่องไม่กล้ารับผิดชอบในใจกับครอบครัวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น การปรับตัวด้านความสัมพันธ์เพื่อพากันและกัน ส่วนใหญ่มีคะแนนการปรับตัว ปานกลาง โดยชอบอยู่คนเดียวเมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ ไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรได้ด้วยตนเอง มักจะถูกเพื่อนก่อนเสมอ ไม่กล้าชวนคนอื่นคุย / ทำงาน นอกจากคนอื่นจะมาช่วยก่อนและยังต้องการให้ครอบครัวดูแลเอาใจใส่ตนเองมากกว่าที่ผ่านมา

ประเสริฐ สาลีเกิด (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขหากการระบาดของยาเสพติด ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ พบร่วม

1. สภาพการระบาดของยาเสพติดในโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ และมีแนวโน้มลดลงยาเสพติดที่แพร่ระบาดมากที่สุด คือ บุหรี่ นักเรียนจะนำมาเสพเอง สถานที่เสพยาเสพติดในโรงเรียน คือ ห้องน้ำ ห้องส้วม ข้อมูลที่ทราบว่านักเรียนติดยาเสพติดโดยสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การปฏิบัติต่อนักเรียนที่ติดยาเสพติด โดยการตักเตือนสาเหตุที่นักเรียนติดยาเสพติด คือ อยากรถอง นักเรียนขายจะเสพยาเสพติดมากกว่านักเรียนหญิงและเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. การจัดกิจกรรมการป้องกันและการแก้ปัญหาการระบาดของยาเสพติด การจัดกิจกรรมการป้องกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กิจกรรมที่จัดมากที่สุด คือ โรงเรียนให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบการมาเรียน และพฤติกรรมของนักเรียน ส่วนกิจกรรมการแก้ปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมที่จัดมากที่สุดอีกกิจกรรม คือ การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น ปลอดภัย เหมาะแก่การเรียนรู้ และพัฒนา

3. ปัญหาในการป้องกันและการแก้ปัญหาการระบาดของยาเสพติดในโรงเรียน ปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะของปัญหามีดังนี้ คือ ความไม่เพียงพอของสื่อในการรณรงค์และป้องกันยาเสพติด งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาบุคลากร การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน และฝ่ายปกครองไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด

สมบูรณ์ จวนสาง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานปักครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบร่วม ข้าราชการครูเห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี มีปัญหานักเรียนไม่เข้าใจความสำคัญของการปฏิบัติงานปักครองนักเรียน คือ การวางแผนงานปักครองนักเรียนไม่มีความชัดเจนในแบบปฏิบัติครู – อาจารย์ นักเรียน คือ การวางแผนงานปักครองนักเรียนไม่มีความชัดเจนในเรื่องวินัย คุณธรรม จริยธรรม ไม่มีภาษาในโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือนักเรียนขาดจิตสำนึกรักในเรื่องวินัย คุณธรรม จริยธรรม ไม่มีการติดตามแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และรูปแบบการประเมินไม่มีความชัดเจน โรงเรียนมีแนวทางแก้ไขปัญหา การปฏิบัติงานปักครองนักเรียน คือ ความมีการกำหนดนโยบาย และแผนงานปักครองให้มีความชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติครูมีการประชุมทีมงานให้ครู – อาจารย์ ทราบเป็นระยะ ๆ จัดโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัย คุณธรรม และประชาริปไตยของนักเรียน และความมีการประเมินผลการดำเนินงานปักครองนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยต่างประเทศ

Evans และคณะ (1978) ศึกษาการติดบุหรี่ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา พบร่วมกับ การติดบุหรี่ของนักเรียนมาจากการเพื่อนที่ใกล้ชิด สื่อสารมวลชน และการสูบบุหรี่ของบิดา มารดา พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของสมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่ของเด็กวัยที่อ่อนกว่า ถ้าบิดา มารดา พี่ชาย และพี่สาว ต่างก็สูบบุหรี่แล้ว พบร่วมกับเด็กวัยที่อ่อนกว่า จะสูบบุหรี่เพิ่มเป็น 4 เท่าของเด็กที่ไม่มาจากครอบครัวที่ไม่สูบบุหรี่

ในปี ค.ศ. 1979 Johnstone และคณะ ได้ทำการศึกษานักเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยหรือเมริกา เพื่อศึกษาถึงสภาพการใช้ยาและแนวโน้มของการใช้ยาเสพติด ในอนาคต โดยจำแนกยาเสพติดออกเป็น 11 ชนิด ได้แก่ สารระเหย ยาหลอนประสาท โคเคน กัญชา เอโรอีน ฝืน และอนุพันธุ์อื่นๆ ของฝืนนอกจากเอโรอีน ยกเว้นตั้งประสาท ยกดีประสาท ยกล่องประสาท แอลกอฮอล์ และบุหรี่ การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเลือกจากนักเรียนชั้นสูงสุดท้ายของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนประมาณร้อยละ 65 ตอบว่า เคยเสพยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย นักเรียนปีสุดท้ายจำนวน 1 ใน 3 ตอบว่า เคยใช้ยาชนิดอื่นนอกเหนือจากกัญชานักเรียนที่ตอบว่า เคยใช้ยา ทั้งหมดตอบว่าเคยใช้แอลกอฮอล์ ร้อยละ 93 บุหรี่ร้อยละ 74 กัญชาร้อยละ 60 ยกเว้นตั้งร้อยละ 24 ส่วนสารระเหย ยาหลอนประสาท โคเคน และยกล่องประสาทมีอัตราส่วนของทั้งชายและหญิงไม่ต่างกันมาก นัก แต่การใช้ยากระตุ้น พบร่วมกับ เพศหญิงใช้มากกว่าเพศชาย แยกตามห้องที่พบร่วม อัตราใช้ยาผิดกฎหมายของนักเรียนในเขตต่างๆ ไม่ต่างกันมากนัก และพบร่วมแต่ละภูมิภาคมีอัตราการใช้ยาแต่ละชนิดแตกต่างกันทางตะวันตกใช้โคเคนมากที่สุด ส่วนแต่ละทางใต้จะใช้เอโรอีน อัตราสูงที่สุด (อ้างถึงใน ประเสริฐ ลาลีเกิด, 2543)

Kaufman (1989 : 1236-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐตามรายงานของอาจารย์และผู้ช่วยอาจารย์ แล้วพบว่า ปัญหาที่พบเกี่ยวกับวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ร้ายแรงเรียงตามลำดับมากไปหน้าอยู่ ซึ่งอาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ จำนวน 292 คน มีดังนี้ คือ พฤติกรรมเหล่านี้ผู้บริหารเห็นว่าเป็นปัญหาที่ร้ายแรงกว่ายาเสพติด หรือการดื่มน้ำสุรา ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่จำนวนมากเห็นว่า ปัญหาการดื่มน้ำสุราและยาเสพติดร้ายแรงกว่าปัญหาอื่น ๆ มากกว่าอาจารย์ใหญ่ ผลการศึกษาเสนอแนะว่า ลักษณะธรรมชาติของปัญหาวินัยกำลังเปลี่ยนแปลงไปในระยะที่ 3 ทศวรรษ คือ มีปัญหาความก้าวหน้าสูงขึ้นมาก ทั้งท่าทาง และวาจา

Adams และ Gleaton (1991) ได้ศึกษาแบบแผนของการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น ช่วงมอเดิลต์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 11 – 17 ปี จำนวน 20,815 คน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า เคยดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และร้อยละ 25 ตอบว่า ดื่มสุรา นักเรียนชายจะดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนชายในกลุ่มที่มีอายุมากจะเสพกัญชาอย่างมากที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีอายุน้อยจะดื่มน้ำหรือและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ง่ายต่อการเสพติด

Thompson (1995 : 2676) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลของโครงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนชนบท ของรัฐมินเนโซตาตอนใต้ โดยศึกษาเกี่ยวกับการป้องกัน การใช้ยาในทางที่ผิดและยาเสพติด เพื่อกำหนดความแตกต่างของความรู้ ภาระยอมรับตนของ ทัศนคติการใช้สารเสพติดและการรักษาระหว่างกลุ่มที่กำหนดความรู้ในด้านยาเสพติด และกลุ่มที่ไม่กำหนดความรู้ การศึกษาในครั้งนี้ได้ตรวจสอบผลกระทบที่เกี่ยวกับเพศด้วย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 500 คน จากโรงเรียนในชนบทของรัฐมินเนโซตาตอนใต้ พบร้า นักเรียนกลุ่มที่กำหนดความรู้ การต่อต้านการติดยาเสพติดมีความรู้เรื่องยาเสพติดสูงกว่า กลุ่มที่ไม่ได้กำหนดเนื้อหา และนักเรียนหญิงจะมีความรู้สูงกว่านักเรียนชาย ผลของการสำรวจ ทัศนคติพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนในกลุ่มที่กำหนดความรู้ จะมีความรู้สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ กำหนดความรู้ ดังนั้น ผลของการวิจัยครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นว่า ในการทำหน้าที่ภาระ กับ ยาเสพติด การยอมรับตนของ ทัศนคติที่มีต่อยาเสพติดและการรักษาควรจัดอยู่ในโปรแกรม การศึกษาของโรงเรียน โดยให้มีการประเมินและแก้ไขหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้ติดตาม ตัวนักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรม ตามโครงการต่อต้านยาเสพติดให้ได้ผลในการต่อต้านระยะ ยาวจนถึงขั้นคุณศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่า การดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยม ศึกษา จังหวัดหนองคาย เป็นงานหนึ่งที่จัดอยู่ในงานปกของนักเรียนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นงานส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ วินัย ป้องกันและแก้ไขปัญหา พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีด้านปัญหายาเสพติดและปัญหา ทางเพศ ให้ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงจริงจัง และตรวจตามสภาพปัญหาอย่างแท้จริง มีสัมพันธภาพที่ดีและมีความอบอุ่นระหว่างครู - อาจารย์กับนักเรียน ที่จะส่งผลให้นักเรียนรู้

จักตนเองสามารถควบคุมตนเองได้ พร้อมทั้งมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ และเรียนรู้อย่างมีความสุข

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาฯเพดพิดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้ทันต่อสภาพเหตุการณ์ปัจจุบันและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY